

mti b e l f ö l d i h i r e k

1961. szeptember 16.

bb 1. minőségjavító eljárásokat, üzembővítési tervet, takarékosági javaslatokat dolgoztak ki a hungária vegyiművek mérnök-közgazdász brigádjai

i szf/gk/m/vg

1961. szeptember 16.

a hungária vegyiművekben másfél évvel ezelőtt öt mérnök-közgazdász brigád alakult, hogy segítse az üzemek műszaki fejlesztését, a vállalat egy-egy gondot okozó műszaki problémájának tisztázását tüzték ki célul. azóta mind az öt brigád elvégezte feladatát és több olyan kérdést oldott meg, amelyek akadályozták az eredményesebb termelést.

a ddt-tartalmu növényvédő szerek fejlesztésére alakult brigád a technológiai folyamat tökéletesítésével nagymértékben megjavította az 50 százalékos ddt permetezőszerek minőségét. a minőségjavítással a ddt-üzem egy év alatt 393.000 forintot is megtakarított. a brigád jó munkája jutalmául elnyerte a szocialista címet.

a hungária vegyiművek gyártja a danulon mürost és más müanyagok alapanyagát, a kaprolaktámot. a müanyaggyártás fejlesztése a kaprolaktám-üzem többszörös bővítését teszi szükségessé. az ebből a célból alakult műszaki közgazdász-brigád elkészítette az üzem négyszeres bővítésének tervét.

a sósav-üzem munkája ellen többször az volt a kifogás, hogy a sósav minősége nem felel meg a gyógyszerkönyv előírásainak, s a gyógyszergyárak nem tudják felhasználni készítményeikhez. a sósav minőségének javítására alakult brigád is sikeresen befejezte munkáját, a sósav ellen ma már nincs kifogás.

a negyedik brigád is alapos munkával járult hozzá a műszaki fejlesztéshez: körülbelül nyolc százalékkal, száz tonnával növelte a csontenyv termelését.

az ötödik brigád azzal kísérletezett, hogyan használhatnák fel a növényvédő szerek adalékanyagául a zeolit nevű ásvány ártalmát, hogy a szerek előállítása olcsóbb legyen, a minőségük mégse romoljon. az eddigi kísérletek szerint a zeolit adalékanyaggal gazdaságosabbá válik, a növényvédő szerek előállítása, a minőség pedig változatlan marad. /mti/

600

2. sz. sz. sz.

bb 3. a fővárosi kerületek elterjedését - élüzem lett a tizenegyedik kerületi házkezelési igazgatóság - fontos üzemegészségügyi intézkedések a tizenharmadik kerületben - több mint 50 szakkör a tizenkilencedik kerületi általános iskolákban

3 Lv/vt-ms/tm vm sr

1961. szeptember 15.

a tizenegyedik kerületi házkezelési igazgatóság a fővárosi tanácstól kapott épületjavítási tervét az első félévben 2.1 százalékkal túlteljesítette. 16 ház tatarozását fejezték be, 28-nak megkezdtek a felújítását, ötven lakóépület javítására pedig szerződést kötöttek. tovább folytatták az 1960-ban megkezdett sortatarozást a möricz zsigmond körtéren és a bartók béla uton.

az év első felében az igazgatóság számos olyan feladatot oldott meg, amely nem szerepelt a fővárosi tanács házkezelési igazgatóságának félévi tervében. a kerület külső részében a földszintes házak közül többet felújítottak. számos helyen fűdém-cserét hajtottak végre, vagy belső átalakításokat végeztek. ezeken a helyeken a munkából kivette a részét a lakosság is. segítettek az anyagszállításnál, a malterhordásnál és a betonkeverésnél. az is előfordult, hogy a lakók a házkezelési igazgatóságtól csupán szakembert kértek s az összes segédmunkákat maguk végezték el.

többszázra tehető azoknak a különböző apróbb javításoknak a száma, amelyeket a lakosság kérésére készítettek. az ilyen irányú munkák nem nagy jelentőségűek, de mégis rengeteg időt emésztenek fel. elhanyagolásuk bosszúságot okoz a lakóknak. éppen ezért a házkezelési igazgatóságnál arra törekedtek, hogy valamennyi hibabejelentést a lehető leggyorsabban orvosoljanak. a fővárosi tanács értékelte a tizenegyedik kerületi házkezelési igazgatóság féléves tevékenységét és jó munkájáért élüzem címmel tüntette ki.

a tizenharmadik kerületi tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén az üzemi megbetegedések tapasztalatairól is tárgyalt. a főváros egyik legnagyobb munkáskerületében, angyalföldön 150 helyszíni vizsgálatot végeztek. megállapították, hogy az üzemekben és a vállalatoknál messzemenően gondoskodnak a dolgozók rendszeres egészségügyi felvilágosításáról és oktatásáról. egy-két kivételtől eltekintve mindenütt megtalálhatók a szükséges védőberendezések és felszerelések.

/folyt.köv./

- 2 -

/bb 3. a fővárosi.....1.folyt./vm

mindezek ellenére eddig még nem sikerült teljesen felszámolni a foglalkozásokból származó különböző megbetegedéseket. a legtöbb a bőrgyógyászati, valamint ivfényártalomból eredő szembetegség. bár a kerület üzemeiben sok a szilikózisveszélyes munkahely, az ilyen megbetegedések aránya mindössze 5-6 százalékot tesz ki. az ivfény-eredetű kötőhártya megbetegedéseket csaknem kivétel nélkül az óvó-rendszabályok előírásainak mellőzése idézi elő. a vizsgálatok azt igazolták: a betegségek fő oka, hogy a munkások nem viselik a védőszemüveget, s a hegesztőműhelyeken kívül nem alkalmazzák az óvó rendszabályokban előírt függőnyt, vagy hordozható védőfalat. a tapasztalatok alapján az érdekelt üzemeket írásbeli határozattal kötelezték a hiányosságok felszámolására.

a bőrbetegségek számának csökkentésére a gyapjamosó és finomposztógyárban, a fővárosi gázkészülékgyártó vállalatnál, a cipő-és parkettasztagyárban, az akkumulátor és szárazelemgyárban, a kontaktában, továbbá az autóvillamossági felszerelések gyárában bőrgyógyászati szakrendelést vezettek be. a betegek kezelése mellett az orvos foglalkozik a megbetegedések okának felderítésével, valamint a dolgozók egészségügyi felvilágosításával is.

az ólommérgezések elleni küzdelemben példamutató eredményt értek el az akkumulátorgyárban. amíg 1952-ben a vállalatnál 119 ilyen megbetegedés fordult elő, s ez 6.826 munkanap-kiesést okozott, addig tavaly mindössze egy dolgozó vált 30 napra keresésképtelenné, ólommérgezés miatt. idén eddig egyáltalán nem fordult elő ilyen megbetegedés.

a kerületi tanács végrehajtó bizottságának határozata értelmében még ebben az évben szakorvosokból álló brigádot alakítanak. ennek tagjai a tanács egészségügyi osztályának útmutatása szerint rendszeresen látogatják majd az üzemeket és vizsgálják az összefüggéseket a munka közben előforduló ártalmak és a foglalkozási betegségek között.

/folyt.köv./

- 3 -

/bb 3. a fővárosi.....2.folyt./vm

az így összegyűlt tapasztalatokat tudományosan feldolgozzák és javaslatokat tesznek a megelőzésre. a kerületi üzemek vezetőit, valamint a munkavédelmi felügyelőket ankéttra hívják meg, s velük együtt vitatják meg az egészségre ártalmas munkahelyek ellenőrzésekor szerzett tapasztalatokat, a szükséges tennivalókat.

a tizenkilencedik kerület tizenegy általános iskolájában 2.500 felsőtagozatos tanuló vesz részt a gyakorlati oktatásban. az előző évi 220.000 forinttal szemben az idén már júliusig 200.000 forintot fordítottak a politechnikai oktatásra. a kerület gimnázis-tól az üzemekben lakatos, marós, gyalus, vésős, műszerész, fonó, esztergályos és nőiszabó szakmákban nyernek gyakorlati képzést. az általános iskolákban 52 szakkör működik, ezenkívül a kerületi uttörőházban több mint 500 pajtás tevékenykedik különböző szak-körökben. itt a fiatalok sokféle munkával foglalkoznak. az oláh sándor utcai általános iskolában a tanulók ifjúsági termelő-szövetkezetet alakítottak. tagjai a kiserdei nyári tábor mellett 300 négyszögöles kertben gazdálkodnak. többek között salátát, hagymát, termelnek, ezenkívül földimogyoró termesztésével is kísérleteznek. az iskola pincéjében eredményesen halad a gombatermesztés. ugyan- abban az iskolában papucskészítő szakkör is működik.

a kerületi tanács gondoskodik a felnőttek oktatásáról is. a dolgozók általános iskolája a kossuth lajos téri iskola épületében működik, de több üzembe, mint a vörös csillag traktorgyárban, a férfiruhagyárba osztályokat helyeztek ki, hogy a dolgozók idővesztés nélkül minél kedvezőbb körülmények között tanulhassanak. a múlt évben 499 hallgatóból 450-en eredményesen vizsgáztak. a dolgozók középiskolájának 258 hallgatójából 170-en tették le a vizsgát. a tanács az új tanévben több nevelőt irányít majd a dolgozók gimnáziumába, mert évről-évre nagyobb azoknak a száma, akik középfokú oktatásra jelentkeznek./mti/

615

Zseli

- 4 -

bb 2. a statisztikai adatok figyelmeztetnek: még nagyobb gondot kell fordítani a balesetelhárításra - rohamosan nő a gyermekbalesetek száma - fontos közlekedésrendészeti intézkedések

1 hbj/sze/m/vg

1961. szeptember 16.

számszerint - miként az adatok tanuskodnak - némileg csökkent a közlekedési balesetek száma. míg a múlt év első nyolc hónapjában 2.718 közlekedési valeset volt, addig az idén 2.677. a csökkenés tehát alig számottevő. a halálosvégű balesetek száma így alakult: 1960 első nyolc hónapjában 87, 1961-ben 88 személy halt meg a pesti utcákon vigyázatlanság miatt. még aggasztóbb a gyermekbalesetek alakulása. 1960-ban januártól szeptemberig 191 gyermek sérült meg - három meghalt -, az idén 273, ebből 9-en haltak bele sérüléseikbe.

a közlekedésrendészet és a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága elemezte a balesetek okait. megállapították, hogy a vilamos- és az autóbuszvezetők gondosabbak, mint korábban. a fővárosi villamosvasutnál 1960 első nyolc hónapjában 1193 baleset volt, az idén 950, a fővárosi autóbuszüzemnél a múlt évben 673, az idén 491. a legtöbb bajt a személygépkocsik, a teherautók, különösen pedig a motorkerékpárok okozzák - és a gyalogosok fegyelmezetlensége.

a statisztikai adatok és a balesetek okainak elemzése figyelmeztetnek: még korántsem tettünk meg mindent, - sőt eleget sem - a balesetelhárítás érdekében. a fővárosi tanács közlekedési igazgatóságának és a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága által életrehívott balesetelhárítási bizottságnak az a véleménye, hogy elsősorban a gépkocsivezetők oktatását kell szorgalmazni és olyan műszaki intézkedéseket kell hozni, amelyek csökkentik az utcákon a baleseti veszélyeket. éppen ezért a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága utasította a fővárosi autóbuszüzem, a fővárosi villamosvasut, a hév, az autótaxi vállalat vezetőit: követeljük meg, hogy december 1-ig minden villamos és gépkocsivezető, ellenőr, főellenőr, forgalmi tiszt ismételten vizsgázzák a kresz előírásaiból. helyes lenne azonban, ha a közlekedés- és postaügyi minisztérium és egyéb minisztériumok alá tartozó autóközlekedési vállalatnál is követnének ezt a példát, mert csak az együttes erőfeszítés vezethet eredményre. ugyanakkor elhárították azt is, hogy a tanácsi közlekedési vállalatoknál kresz-versenyeket rendeznek.

egyes utvonalakon, illetve kerszteződéseknél különösen sok a baleset. a következő hetekben és hónapokban felderítik, budapesten a balesetveszélyes gócokat és megvizsgálják, hogy miben is rejlik a veszélyesség. ha szükség mutatkozik rá, a közlekedési szakemberek együttműködve a rendőrséggel, gyalogátkelőhelyeket helyeznek át, járdákat, uttesteket bővítenek vagy szűkítik - tenek, megváltoztatnak egy-egy autóbusz utvonalat, védőkorlátokat szerelnek fel. /folyt.köv./

629 Zseli

- 5 -

bb 2. /a statisztikai.... 1. folyt./ m

gyakran hangzottak el olyan vélemények is, hogy nincsenek kellőképpen megvilágítva az autóbussmegállók, különösen a peremkerületekben, s emiatt veszélyes a le- és felszállás. ezen is változtatnak. minden autóbussmegállót kellően megvilágítanak. a jó szándékra jellemző, hogy az aprólékos és hosszadalmas munka előtt sem zárkóznak el a közlekedési vállalatok, ha a balesetek csökkentéséről van szó. a fővárosi autóbussüzem minden autóbussvonal, vasutvonal kereszteződéséről fényképsorozatot készített, amelyből kitűnik, hol rosszak a látási viszonyok, ahol ennek megszüntetését a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága meg tudja oldani utépitással, bokrok és fák nyesésével, különböző tükrök szerelésével, vagy egyéb módon, ott maga elvégzi a munkát, ahol pedig saját erejéből nem tud segíteni, a más támogatását kéri. a tervek szerint további automatikus forgalomirányító jelzőberendezéseket, „villanyrendőröket”, szerelnek fel és egy-két éven belül mindegyik főútvonalon automatikusan irányítják a forgalmat, a forgalmi rendőrök pedig világító-irányítóbotot kapnak.

mindez remélhetőleg sokat segít. a balesetelhárításnak azonban - hangsúlyozták a közlekedés vezetői - közüggé kell válnia helyes lenne ha, intézményekben, üzemekben is rendszeresen oktatnák a közlekedés szabályait, biztató jel, hogy az idén kétszázötven tájékoztató előadás hangzik majd el az iskolákban. /mti/

bb 4. jön az esőcsináló - egy autóbuss nem áll meg -

i dl/gk/m/sr

1961. szeptember 16.

a pannonia filmstúdió műtermelében már az őszi évad filmjein dolgoznak. hamarosan befejezik nash amerikai író esőcsináló című szindarabja filmváltozatának feliratozását. az érdekesnek ígérkező újdonság főszerepeit katharine hepburn és burt lanchester alakítja. a szindarabot néhány évvel ezelőtt magyarországon is játszották: a vígszínházban bulla elma és páger antal alakította az amerikai író hőseit. ugyancsak most készül dunajevszkij világ-hírű szabad szél című operettje filmváltozatának magyar felirata is. a népszerű melódiákat ezúttal szovjet művészek i tolmácsolásában hallhatják a mozi látogatók. a stúdióban ezenkívül magyarra fordítják az esterina című olasz film szövegét. ennek egyik érdekessége, hogy főszereplői között ott találjuk domenico modugno.

- 6 -

/folyt.köv./

025
Zeli

bb 4. /jön az esőcsináló 1. folyt./ m

a hunnia filmstúdióban befejezéshez közeledik két új magyar film forgatásának előkészítése. közülük az egyik, amelynek egy autóbuss nem áll meg a címe, vidám bűnügyi történetet dolgoz fel. írója csizmarek mátyás, rendezője palásthy györgy. a főszerepeket tolnay klári, ráday imre, ascher oszkár, góbbi hilda, suka sándor, s a színművészeti főiskola több növendéke alakítja. a film cselekménye két színhelyen játszódik, az autóbussban, amely nem áll meg és egy rendőr-őrszobán, ahol „minden kiderül... ugyancsak hamarosan felvevőgép elé kerül a megszállottak című újdonság első jelenete is. ennek rendezését az időközben megbetegedett máriássy félixről makk károly vette át. a közel multban játszódó történet főszereplői: sinkovits imre, pécsi sándor, ajtay andor, márkus lászló, molnár tibor, mányai lajos és makk károly. a hunnia filmstúdióban ezenkívül révész györgy rendező megkezdte új filmje forgatásának előkészítését: kassák lajos angyalföld című regényét filmesíti meg. /mti/

bb 5. ötvenirodalmi rendezvény, kossuth-dijas előadók az építő munkahelyein - sokoldalú gondoskodás százezer budapesti építőmunkás művelődéséről

i hl/sze/m/sr

1961. szeptember 16.

az építő szakszervezetének budapesti bizottsága minden évben különös gonddal készül fel az őszi-téli kulturális idényre. a feladat nem csekély, hiszen mintegy százezer építőipari dolgozó lakik a fővárosban, s közülük több mint huszezren munkásszálláson élnek, ami szintén sokoldalú kulturális gondoskodást igényel.

az építőipar dolgozóinak elsősorban a szakszervezethez tartozó hat fővárosi művelődési otthon nyújt kulturális és szórakozási lehetőséget. központi otthonuk, a rózsa ferenc művelődési ház kivül a peremrészekben - újpesten, kőbányán, pesterzsébeten - is vannak korszerű, igényesen berendezett kulturális intézmények, a belvárosban pedig a metro művelődési otthon és az építő műszaki klubja. ezek a központjai az építő kulturális életének: rendezvényeiket havonta mintegy 25.000-30.000- szervezett dolgozó látogatja.

/folyt.köv./

- 7 -

030
Zeli

bb 5. /ötven irodalmi.... 1. folyt./ m

az építők művelődésére csaknem ugyanilyen arányban biztosítanak lehetőséget maguk az üzemek és a munkásszállások is, ahol a szakszervezet közreműködésével egyre élénkebbé válik a kulturális élet. rövidesen megkezdődnek például - ötezer r. szvevővel - a munkásakadémiai előadássorozatok négy szakmában: az építő-, a fa-, az elektromos- és a téglaiiparban. ezenkívül több vállalatnál - a kőbányai porcelángyárban, a hidépitő vállalatnál - a saját munkaterületüknek megfelelő, speciális akadémiát szerveznek. ugyanilyen változatos továbbképzési lehetőséget teremtenek a munkásszállásokon is. ezeken a helyeken tavaly több mint ezer előadáson 68.000 építőmunkás vett részt. most újabb lehetőségeket keresnek a kultúra terjesztésére, s a tit budapesti rendezőirodájával együttműködve, tiz nagyvállalat központjában kossuth-díjas előadók közreműködésével reprezentatív előadásokat tartanak.

az építők hét nagy területi könyvtára is számos ötlettel gazdagítja munkáját. kétszázezer kötetes állományukkal nemcsak rendszeres olvasnivalót biztosítanak közönségüknek, hanem színvonalas rendezvényekkel is bővítik olvasótáborukat. az év végéig például tiz alkalommal rendeznek írók-olvasók találkozóját, ezenkívül ötven irodalmi estre, ankétra, 15 szellemi vetélkedésre kerül sor a könyvtárak rendezésében. a könyvtárügy fejlesztésére egyébként a szakszervezet az idén budapesti viszonylatban csaknem félmillió forintot, a vállalatok mintegy 150.000 forintot juttatnak.

igen nagyszámban látogatja az építőipari munkásság a színházakat. érdekes például az a megfigyelés, hogy a közönszervezők által lebonyolított „forgalom”, az építőiparban csaknem eléri a könyvtárak kölcsönzési számadatait. az elmúlt színházi évadban például 164.000 darab jegyet vásároltak az építőmunkások. a jelek szerint az új idényben tovább nő az érdeklődés: már eddig kétszerannyi bérletet adtak el a közönszervezők, mint tavaly. /mti/

...

- 8 -

1961
Zeli

bb 10. központi szemléltetőeszköz-tár segíti az ismeretterjesztést a pest megyei falvakban

i áe/gg szb fm

1961. szeptember 16.

az őszi-téli hónapokban pest megye falvaiban százharminc ezüstkészítéses tanfolyamon, számos tsz-akadémián és a „szövetkezeti téli esték”, tanfolyamain sokezer falusi dolgozó számára teremtenek rendszeres művelődési lehetőséget. az ismeretterjesztő program megvalósításához nagy segítséget ad a megyei népművelési tanácsadó bizottság azzal, hogy létrehozta a szemléltető eszközök tárait, amelyben változatos anyagot gyűjtött össze a legkülönbözőbb természet-tudományos előadások szemléltetéséhez, jobb megértéséhez. /mti/

..-

bb 12. az idén 57 általános iskolai tantermet adtak át szabolcsban - mátészalkán és kisvárdán 8-tantermes iskola építését kezdték meg.

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 16.

állami beruházásból több, mint 30 millió forintot költenek az idén az oktatási hálózat fejlesztésére szabolcs-szatmár megyében. szeptember 1-ig 57 általános iskolai tanterem építését fejezték be. ezenkívül átadták rendeltetésének a mátészalkai 14-tantermes gimnáziumot, a nyiregyházi zeneiskolát, illetve nyiregyházán egy 75 férőhelyes óvodát is. az év hátralévő részében még elkészül a nyirkáti négy, a zalkány-abapusztai és kisnaményi két-két tantermes iskola. mátészalkán és kisvárdán új, 8-8-tantermes általános iskola építését kezdték meg. még az idén hozzáfognak a nyiregyházi 12-tantermes általános iskola építéséhez is. /mti/

..-

bb 13. hatezer színházi bérlettulajdonos miskolcon

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 16.

a miskolci nemzeti színház előadásaira tavaly négy- és félezren, az idén már hatezeren vásároltak bérletet. a színházban jelenleg shakespeare: windsori vig nők című darabját próbálják. a társulat igazgatója felkeresi a nagyüzemeket, beszámol a színház munkájáról, műsortervéről. a tervek szerint az új színházi évadban a megye üzemiben mintegy 50 munkás-művész találkozót, műsoros összejevetelt rendeznek. /mti/

..-

8.35 0.40

- 9 -

meq

bb 14. nagyméretű gótikus templom kicsinyített mására bukkan-
tak klastrom-ligeten a nemzeti múzeum régészeti és a dorogi bányá-
szok

vid fm/ke szb fm

1961. szeptember 16.

mint ismeretes két évvel ezelőtt nagyszabású társadalmi munká-
hoz kezdtek a dorogi bányászok a szomszédos klastrom-ligeten. a
hagyomány szerint ezen a vidéken játszódtak le katoná József bánk
bán című tragédiájának cselekménye. itt ölték meg Gertrudot, 2.
Endre király feleségét. a kutatások során gótikus templom és kolos-
tor romjaira bukkantak. a hagyományt azonban csak az egész terület
teljes feltárása igazolhatja. a szénbányászati tröszt dolgozói
szerződést kötöttek a nemzeti múzeummal, s a múzeum munkatársai-
nak irányításával - társadalmi munkában - folytatják az apátság
feltárását. most érdekes leletet fedeztek fel. előkerült a nagy-
templom kicsinyített mása, a 14. századbeli mintegy három méter
széles kis kápolna, amely a nagytemplom közvetlen közelében, an-
nak tengelyével párhuzamosan épült. még a faragott lábazata is
ép. ezenkívül díszes kapcsokat, harangmaradványokat, festett ab-
laküveget is találtak. felszínre került szent Kristóf terakotta
szoborcskája is. /mti/

--

bb 15. a londoni Amadeus-vonósnégyes a Liszt-Bartók zenei év
műsorán

1 fe/gg szb sr

1961. szeptember 16.

a világszerte ismert londoni Amadeus-vonósnégyes első ízben lát-
ogtat Budapestre a Liszt-Bartók ünnepi zenei év alkalmából. a ki-
váló művészek október 3-án mutatkoznak be a Zeneakadémián, műso-
rkon Bartók, Beethoven, Britten, Haydn és Seiber Mátyás vonós-
négyessel szerepelnek. október 5-én a Bartók teremben lépnek ismét
a közönség elé. /mti/

--

bb 16. eddig importált bányaszellőztető gyártását kezdték meg
a tatabányai bányagépgyártóban

vid te szb ki

1961. szeptember 16.

a tatabányai bányagépgyártó és javító vállalatnál új típusú, ed-
dig külföldről importált bányaszellőztető sorozatgyártását kezd-
ték meg. az első 25 szellőztetőt már elküldték a pécsi bányákba.
alkalmazásukkal jobb körülmények között dolgoznak a bányászok, mert
tökéletesebben tudják szellőztetni a munkahelyeket, mint az eddig
alkalmazott hasonló berendezésekkel.
/folyt.köv./

8.0
8.50

P. 20

- 10 -

lv

bb 16. /eddig importált... folyt./- szb

elkészült a gyárban a kissulyu, könnyen hordozható szivattyú minta-
példánya is. ezt a szénfejtésekben gyakran összegyűlő, ugynevezett
fakadó bányavizek gyors elvezetésére használják majd. ezzel megki-
méli a bányászokat attól, hogy a munkahelyen vízben állva dolgoz-
zanak. /mti/

--

bb 17. átadták az állami erőből épült első bérházat törökszent-
miklóson

vid te szb ki

1961. szeptember 16.

Szolnok megye mezővárosaiban az állam minden évben több,
korszerű bérházat épített. törökszentmiklóson most készült el
az első, huszonnégy lakásos bérház és az új lakók a mezőgazda-
sági gépgyár, a malomipari vállalat, valamint a termelészövet-
kezetek dolgozói, megkezdtek a beköltözést. törökszentmiklós
első modern, teljesen közművesített bérházának építésére álla-
munk több mint 3.8 millió forintot költött. Jászberényben az
idén negyvennyolc lakás épül állami erőből, ugyanakkor a fémnyo-
mó- és lemezgyár szintén negyvennyolc közművesített lakást épített
dolgozói részére. a nagykovács termelészövetkezeti városaiban, kar-
cagon, mezőtúron, turkevén az elmúlt években 163 korszerű lakást
adtak át. /mti/

--

bb 18. felújítják a balaton legnagyobb hajóját a beloianniszti

vid te szb ki

1961. szeptember 16.

a siófoki hajózási vállalat műhelyében már megkezdtek a hajók
felújítását. szeptember 1-e óta dolgoznak a kétszázötven szemé-
lyes kelén nevű hajó fedélzetén, kicserélték a százhusz ló-
erős gőzgépet és helyette háromszáz lóerős diesel-motort szerel-
tek be. korszerűsítették a fedélzetet is. új személyzeti kabino-
kat létesítettek.

október 1-én kezdik meg a balaton legnagyobb hajója, a hatszáz
személyes beloiannisz felújítását. kicserélik a hajó faburkolatát,
amely a víztől már deformálódott, megrongálódott, s helyette víz-
hatlan műanyagburkolatot kap. /mti/

--
- 11 -

lv P. 20

bb 19. az ideai földrendezéssel 25.000 mezsgye tűnik el a hajdusági termelészövetkezetek határában

vid ká/j sz ká

1961. szeptember 16.

hajdu-bihar megyében az idén 152 termelészövetkezetben végeztek földrendezést. újabb 200.000 hold került nagyüzemi táblákba, s mintegy 25.000 mezsgye tűnt el a szövetkezeti gazdálkodásba bevont földekről. a földrendezés befejeztével a szakemberek azonnal hozzáláttak a nagyüzemi táblák kialakításához. a helyi adottságok figyelembevételével 60-100 holdas táblákat formálnak, hogy minél kevesebb legyen majd a szállítás. szeptember közepére már 90 termelészövetkezet részére készültek a térképek, amelyeken pontosan kijelölték a majorok, gazdasági épületek és az új utak helyét. /mti/

bb 20. vízművek épülnek a zalai falvakban

vid te szb ki

1961. szeptember 16.

a községfejlesztési alap felhasználásával az utóbbi időben több zalai községben fogtak hozzá törpevízmű építéséhez. muraszemenyén, lentihegyen, déneslakon, bazitán a lakosság áldozatkészsége és összefogása eredményeként már elkészült a községi vízmű. a legutóbb zalaszentmihály községben alakult vízműépítő társulás. az egész község vízszükségletét fedező kut furásával már elkészültek. még az idén lefektetik a vízvezetékeket és utcai vízcsapokat állítanak fel. /mti/

bb 25. november 7-re befejezik a tarcali kőbánya korszerűsítését

vid te szb ki

1961. szeptember 16.

az ém 6-os számú kőbánya vállalat tarcali üzemének korszerűsítését az idén kezdték meg. a munkákra és a berendezések beszerzésére 56 millió forintot irányoztak elő.

a nagyarányú korszerűsítési munkákat a december 31-i határidő helyett már a nagy októberi szocialista forradalom évfordulójára befejezik. a teljesen gépesített és korszerű berendezésekkel felszerelt kőbányából jövőre négyszázezer, 1963-ban pedig már nyolcszázezer tonna követ termelnek.

a bányaiüzemben 1962-ben kezdik meg a szerelő, karbantartó és forgácsoló műhellyel ellátott üzemi csarnok, az igazgatósági épület, valamint a kompresszorház és a dömpergarázs építését. /mti/

9.04

- 12 -

bb. 6. kemencejavítás géppuskatűzzel a hejőcsabai dolomitüzemben

vid/te/rj ki

1961. szeptember 16.

ez év elején helyezték üzembe a lenin kohászati művek hejőcsabai dolomitüzemét, amelyben a bükk vonulataiból kitermelt, megfelelő nagyságúra zuzott, ugynevezett szemcsés nyers dolomitot nagyobb mennyiségben tüzállóanyagként dolgozzák fel. az új üzemben a dolomit égetésére, zsugorítására a hejőcsabai mészmű egy használaton kívüli forgódobos kemencéjét vették igénybe. az üzem dolgozóinak rendkívül sok bajjal, nehézséggel kellett megbirkóznia, hogy a termelés tervszerűségét, folyamatosságát biztosítsák. a kemence tüzálló falazása nem volt megfelelő, ezért a falazat tartósságának növelésére a kemencébe vasrevét, fuvattak, ami a nagy meleg hatására gondot okozott viszont, hogy a kemencébe rakott dolomit poros része hamar megolvadt és abból vastag réteg rakódott a kemence falára. ezt a réteget újabb géppuskatűzzel, igen rövid idő alatt valósággal lefűrészelik a kemence faláról. ha más módszert alkalmaznának, például csákányozást, akkor több napra be kellene szüntetni a kemence üzemelését. az intézkedések hatásosnak bizonyultak. az üzem három hónapja már tulszárnyalja tervét és a lenin kohászati műveken kívül az ózdi kohászati üzemeket is ellátja megfelelő mennyiségű zsugorított dolomittal. az üzemben egyébként porleválasztó berendezést helyeznek majd üzembe, s így ritkábban keletkezik „lelövésre” váró réteg. /mti/

bb. 8. „vándorló”, brigádnapló

vidt/te/rj ki

1961. szeptember 16.

a november 7. erőműben jelentős sikereket érnek el a szocialista címért versenyző munkabrigádok: tőlük származik a benyújtott ujtások több mint nyolcvan százaléka és ésszerűsítéseikkel fél év alatt háromszázezer forintot takarítottak meg.

a jól szervezett versenyben érdekes forma alakult ki az új módszerek népszerűsítésére. a brigádnaplók naponta „vándorolnak”, a brigádvezetők kicserélik a könyveiket, s így elleshetik egymás „műhelytitkait”, különösen érdekes ez a módszer, ha új műszaki eljárásra térnek át, mert a brigádok kölcsönösen kiértékelik a naplóban leírt legjobb munkafogásokat és észrevételeikből hamarosan összetevődik a legmegfelelőbb technológia. /mti/

9.15

- 13 -

bb 19. az idei földrendezéssel 25.000 mezsgye tűnik el a hajdusági termelőszövetkezetek határában

vid ká/j sz ká

1961. szeptember 16.

hajdu-bihar megyében az idén 152 termelőszövetkezetben végeztek földrendezést. újabb 200.000 hold került nagyüzemi táblákba, s mintegy 25.000 mezsgye tűnt el a szövetkezeti gazdálkodásba bevont földekről. a földrendezés befejeztével a szakemberek azonnal hozzáláttak a nagyüzemi táblák kialakításához. a helyi adottságok figyelembevételével 60-100 holdas táblákat formálnak, hogy minél kevesebb legyen majd a szállítás. szeptember közepére már 90 termelőszövetkezet részére készültek a térképek, amelyeken pontosan kijelölték a majorok, gazdasági épületek és az új utak helyét. /mti/

--

bb 20. vízművek épülnek a zalai falvakban

vid te szb ki

1961. szeptember 16.

a községfejlesztési alap felhasználásával az utóbbi időben több zalai községben fogtak hozzá törpevízmű építéséhez. muraszemenyén, lentihegyen, déneslakon, bazitán a lakosság áldozatkészsége és összefogása eredményeként már elkészült a községi vízmű. a legutóbb zalaszentmihály községben alakult vízműépítő társulás. az egész község vízszükségletét fedező kut furásával már elkészültek. még az idén lefektetik a vízvezetékeket és utcai vízcsapokat állítanak fel. /mti/

--

bb 25. november 7-re befejezik a tarcali kőbánya korszerűsítését

vid te szb ki

1961. szeptember 16.

az ém 6-os számú kőbánya vállalat tarcali üzemének korszerűsítését az idén kezdték meg. a munkákra és a berendezések beszerzésére 56 millió forintot irányoztak elő.

a nagyarányú korszerűsítési munkákat a december 31-i határidő helyett már a nagy októberi szocialista forradalom évfordulójára befejezik. a teljesen gépesített és korszerű berendezésekkel felszerelt kőbányából jövőre négyszázezer, 1963-ban pedig már nyolcszázézer tonna követ termelnek.

a bányaiüzemben 1962-ben kezdik meg a szerelő, karbantartó és forgácsoló műhellyel ellátott üzemi csarnok, az igazgatósági épület, valamint a kompresszorház és a dömpergarázs építését. /mti/

--

9.04

- 12 -

bb. 6. kemencejavítás géppuskatűzzel a hejőcsabai dolomitüzemben

vid/te/rj ki

1961. szeptember 16.

ez év elején helyezték üzembe a lenin kohászati művek hejőcsabai dolomitüzemét, amelyben a bükk vonulataiból kitermelt, megfelelő nagyságúra zuzott, ugynevezett szemcsés nyers dolomitot nagyobb mennyiségben tűzállóanyagként dolgozzák fel. az új üzemben a dolomit égetésére, zsugorítására a hejőcsabai mészmű egy használaton kívüli forgódobos kemencéjét vették igénybe. az üzem dolgozóinak rendkívül sok bajjal, nehézséggel kellett megbirkózniuk, hogy a termelés tervszerűségét, folyamatosságát biztosítsák. a kemence tűzálló falazása nem volt megfelelő, ezért a falazat tartósságának növelésére a kemencébe vasrevét, fuvattak, ami a nagy meleg hatására megolvadt és zománcszerűen bevonta a falat. ez már sokat segített. gondot okozott viszont, hogy a kemencébe rakott dolomit poros része hamar megolvadt és abból vastag réteg rakódott a kemence falára. ezt a réteget újabban géppuskatűzzel, igen rövid idő alatt valósággal lefűrészelik a kemence faláról. ha más módszert alkalmaznának, például csákányozást, akkor több napra be kellene szüntetni a kemence üzemelését. az intézkedések hatásosnak bizonyultak. az üzem három hónapja már tulszárnyalja tervét és a lenin kohászati műveken kívül az ózdi kohászati üzemeket is ellátja megfelelő mennyiségű zsugorított dolomittal. az üzemben egyébként porleválasztó berendezést helyeznek majd üzembe, s így ritkábban keletkezik „lelövésre” váró réteg. /mti/

--

bb. 8. „vándorló”, brigádnapló

vidt/te/rj ki

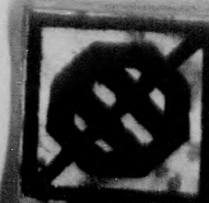
1961. szeptember 16.

a november 7. erőműben jelentős sikereket érnek el a szocialista címért versenyző munkabrigádok: tőlük származik a benyújtott újítások több mint nyolcvan százaléka és ésszerűsítéseikkel fél év alatt háromszázézer forintot takarítottak meg.

a jól szervezett versenyben érdekes forma alakult ki az új módszerek népszerűsítésére. a brigádnaplók naponta „vándorolnak”, a brigádvezetők kicserélik a könyveiket, s így elleshetik egymás „műhelytitkait”, különösen érdekes ez a módszer, ha új műszaki eljárásra térnek át, mert a brigádok kölcsönösen kiértékelik a naplóban leírt legjobb munkafogásokat és észrevételeikből hamarosan összetevődik a legmegfelelőbb technológia. /mti/

9.15

- 13 -

bb. 7. a tatabányai bányáknak csaknem felében már meg tudják fordítani a levegő mozgásának irányát

vid/te/rj ki

1961. szeptember 16.

a tatabányai bányákban évről-évre sokat áldoznak a biztonságosabb, egészségesebb munkakörülmények megteremtésére. korábban valamennyi aknában egyirányu volt a levegő járása: a lejtős aknán jutott be a friss levegő, s miután bejárta a munkahelyeket, a függőleges aknán áramlott ki a szabadba. ezen a helyzeten az utóbbi években több bányában változtattak. új ventilátorok felszerelésével, a régiak átalakításával, földalatti, ugynevezett terelővágatok, léghidak és légvágatok építésével lehetővé tették a levegő mozgási irányának megváltoztatását. ez igen jelentős mert például tűz, vagy robbanás esetén elvezethetik a munkahelyekről a keletkező gázokat és esetleg megakadályozhatják a tűz terjedését. télen a függőleges aknán beszívott levegő a többkilométer hosszú folyosókon, felmelegszik és a lejtősaknán távozva, ott megakadályozza a lefagyást.

a levegő útjának megváltoztatásához szükséges építkezéseket most fejezték be a síkvölgyi és a 8-as aknán. így a tatabányai bányák csaknem felében már meg tudják fordítani a levegő járását./mti/

bb. 9. földgömbórát készített egy devecseri órászmester

vid/te/rj ki

1961. szeptember 16.

strompf lászló devecseri órászmester rendkívül érdekes találmányával keltett érdeklődést a közsgben: földgömbnaptárórát készített. a kis földgömbből és a járószerkezetet rejtő dobozból álló szerkezet tizenhat napig jár egyfolytában. a földgömb 24 óra alatt fordul meg tengelye körül, s mutatja a középeurópai zónaidőt, az óra skálájáról azonban leolvasható a világ összes zónaideje is. külön érdekessége az órának, hogy a világidő jelzésén kívül a napok és a hónapok változását is jelzi.

az órászmester az ötletes szerkezetet három hónapi tervezés után egy hónapi szorgalmas munkával készítette el./mti/

9.22 10

- 14 -

bb. 21. hajdu megye kivételével országsszerte megkezdődött a rizsaratás - a szokásosnál 10-12 nappal korábban indulnak a hántolóüzemek

i tó/tr szb vg

1961. szeptember 16.

az élelmezésiügyi minisztérium malomipari igazgatóságának rizstennelő szakemberei országjáró körúton vizsgálták a rizstermés állapotát. utjukról beszámolva elmondták, hogy hajdu megye kivételével az egész országban megkezdődött a rizsaratás, szolnok és csongrád megyében pedig néhány helyen a cséplés is. a mezőturi bencsényi mezőgazdasági termelőszövetkezet két vagon idei termésű rizst már be is szállított a terményforgalmi vállalat raktárába. az új termés igen jó minőségű. egyébként az idén egyáltalán nem lépett fel a rizs legveszedelmesebb ellensége, az ugynevezett bruzóne, azaz a rizs barnulásos megbetegedése. ezt annak tulajdonítják, hogy kevesebbszer fordult elő a hirtelen hőmérsékletcsökkenés.

a szakemberek tapasztalata szerint a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok, okulva a tavaly őszi rossz tapasztalatokon, minden erővel arra törekcszenek, hogy lehetőleg még az esős idő beállta előtt raktárba kerüljön a rizstermés nagyrésze. tavaly ugyan is elég sok kárt okozott a termés minőségében az esős időjárás, mert viszonylag sokáig elhúzódott a betakarítás. a szakemberek javasolják is, hogy a termelők minél jobban használják ki a nyárvégi őszeleji szép, napos időt és az új termésből mindenekelőtt a jövő évi vetőmag raktározásáról gondoskodjanak.

a betakarítás mostani állásából arra következtetnek, hogy a rizshántoló malmok a szokásosnál 10-12 nappal korábban, már e hónap 25-e körül megindulhatnak. a négy hántolómalom, a budapesti, a ferencvárosi, a karcagi és dévaványai felkészülten várja az új termést. a malmok szokásos karbantartása és felújítás befejeződött és mind a négy malomban gépcserékkel, új tisztítóberendezésekkel tökéletesítették a hántolást. a budapesti, a ferencvárosi és a karcagi hántolóban némi kapacitásnövekedést is eredményezett az idei felújítás. megoldódott a karcagi hántolómalom raktározási problémája, ugyanis ezekben a napokban adják át rendeltetésének az ujonnan épült 200 vagon befogadó képességű készáru-rizsraktárt. úgy számítják, hogy a négy malomban kétműszakos üzemeltetésével december végéig feldolgozzák a termést. /mti/

9.27 10

- 15 -

bb. 11. iskolai tanteremek, művelődési otthonok, orvosi rendelők, épülnek községfejlesztésből vas megyében

vid/fm/rj fm

1961. szeptember 16.

vas megyében a községi tanácsok összesítették a községfejlesztés eddig eredményeit. az idei falufejlesztés során nagyobb létesítmények építésére is vállalkoztak a községek lakói. egyházasrádón például 850 000 forintos községfejlesztési alapból - kisebb állami támogatással - iskolát építettek. katófán, egyházasbólyán községfejlesztési alapból létesítenek új iskolát. az előbbi 3 tanteremnyitás előtt áll, az utóbbi négy tanteremmel, pedagógus lakással teljes van. összesen 16 tantermet építenek községfejlesztési alapból a vas megyei falvakban az idén.

csepregen 700 000 forintos költséggel községfejlesztésből asztalos műhelyeket létesítenek. a 11 helyiségből álló épületben, amint lehet, megkezdik a butorkészítést, hogy a csepregi és környező falvak termelőszövetkezeti parasztjai helyben vásárolhassanak lakberendezési tárgyakat.

tizenhat művelődési otthon is épül községfejlesztési alapból. a sitkeit és a vépít november 7-én avatják. a fejlesztési alap jó felhasználásával hét körzeti orvosi rendelővel, három orvoslakással, két ovóval, három tűzoltószertárral, egy törpevizművel, 20 kilométer hálózatbővítéssel, 123 000 négyzetméter portalan uttal gazdagodnak ez évben a vasi falvak. ezenkívül tíz község villamosításához is hozzájárulnak a községfejlesztési alapból./mti/

.-.

ob. 22. rádióhullámok, elektronok, neutrínók a csillagászatban - a szputnyikok pályája felfedi a földalatti olaj- és érckészletek rejtékhelyét

t/tz/rj vg

1961. szeptember 16.

a tit csillagászati hetének utolsó napján, szombaton dr. kulín györgy, az uránia bemutató csillagvizsgáló igazgatója azokról az új módszerekről számol be, amelyekkel a mai korszerű csillagászat kutatja a világegyetem titkait. amint a magyar távirati iroda munkatársának elmondotta, a csillagászatban ma már felhasználják a föld légkörén is keresztülhatoló elektromágneses és anyagi sugárzásokat, amelyekkel máris sikerült megállapítani nem egy égitest hőmérsékletét, anyagi összetételét, tömegét, mozgását és egyéb fizikai tulajdonságait.

/folyt.köv./
9.34 10.25

- 16 -

bb. 22. rádióhullámok,1. folyt./rj

például a kozmoszból érkező rádióhullámokat észlelő ugynevezett rádiótávcsövekkel a felhőkön át is lehet tanulmányozni a nap légkörének egyes rétegeit és a vénusz felhőtakarta felszínét.

a rádiótávcsövek mögött még csak tizennégy éves múlt van, de máris négyszer-ötször messzebb „látunk”, velük, mint optikai távcsöveinkkel.

még újabb segítőeszköze a csillagászatnak az elektrontávcső, amely az egyébként semmiképpen sem érzékelhető parányi fényeket is észreveszi. sőt a csillagászok ma már a neutrínó-sugárzás felhasználásával olyan módszer kidolgozásán munkálkodnak, amelynek számára a nap és a föld egész tömege is „átlátszó”. ha próbálkozásaik eredményel járnak, az ember beleláthat a 150 millió kilométerre lévő nap izzó belsőjébe is, és a valóságban tanulmányozhatja az elemek átalakulásának folyamatát. ha pedig ezt sikerül ellesnünk, elkészülhetnek azok a hidrogénmáglyák, amelyek beláthatatlan időre szüntethetik meg az egész emberiség összes energiaellátási gondjait.

a csillagászat ma már megfigyelő eszközeivel sem tapad a földhöz. akár maga az ember emelkedik a légkör fölé, akár műszereit bocsátja fel oda, a nagy magasságokban zavartalanul megfigyelhetők az olyan kozmikus sugárzások, amelyek a levegőtengeren át nem jutnak le hozzánk. hiánytalan teljességükben foghatók fel odafenn például a világűrnek a rádióhullámokkal, ultraibolya- vagy röntgensugárzással érkező „üzenetei”, amelyekből különben csak egy-egy „szótag”, jutna el a földi obszervatóriumokhoz.

de a mesterséges holdak - eddig nem ismert összefüggések révén - a földünkre vonatkozó ismereteket is lényegesen gyarapítják. néhány nagyon magasan keringő mesterséges hold helyettesítheti a világ egész televíziós reléhálózatát, a „meteorológus szputnyikok”, odafentről sokkal megbízhatóbban jelezhetik az időjárást kialakító tényezők változásait, sőt pusztán pályájuk alakulása jelentős segítőtársa lehet a nyersanyagkutatásoknak is. mozgásuk finom változásait ugyanis a földkéreg sűrűségének helyi különbségei okozzák, a pálya pontos megfigyelése tehát abban a tekintetben is útmutatást ad, hogy milyen területeken biztat sikerrel az olaj- és az érc kutatás./mti/

9.45 10.25

- 17 -

bb 24. „vidám falusi estéket,, rendez a termelészövetkezeti klubokban a békéscsabai balassi művelődési ház

vid gk vm fm 1961.szeptember 16.

a békéscsabai balassi bálint megyei művelődési ház irodalmi szakkörének ifjúsági színpada ősszel és télen vidám falusi estéket rendez a békéscsabai és környéki termelészövetkezetek klubjaiban, valamint távolabbi falvakban is.

a művelődési ház ifjúsága a tanyák és a falvak lakosságát érdeklő jelenetekkel, versekkel, népdalokkal, zenével szórakoztatja majd a közönséget. a falusi estéken előadásokat tartanak nagy íróink és költőink műveiről. megalakítják a zenebarátok körét is, amely a tsz-klubokban is rendez ismeretterjesztő estéket, magyarul kísért zenei bemutatókat.

a falujáró művelődési együttesnek a békéscsabai városi tanács autóbust hozatott rendbe./mti/

bb 26. gyermek-hangverseny a Liszt-Bartók zenei év műsorán

i fe/gg vm sr 1961.szeptember 16.

a Liszt-Bartók zenei év egyik kedves eseménye lesz a gyermek-hangverseny, amelyet a magyar zeneművészek szövetsége és a fővárosi zeneiskola rendez október 8-án a zeneakadémián. a gyermek-előadók Bartók és a mai magyar zeneszerzők - Kodály, Farkas, Hajdu, Járdányi, Kadosa, Kókai, Mező, Sárai, Sugár, Szabó, Szelényi, Szervánszky, Szönyi, Tardos és Weiner-műveit tolmácsolják./mti/

bb 30. közös halastavat építenek a délbácskai termelészövetkezetek

vid ká/j vm bs 1961.szeptember 16.

a dél-bácskában, Szeremle és Gara termelészövetkezeti közösségekben halastó építésére társultak a közös gazdaságok. garán 4 termelészövetkezet fogott össze, s egy régi tó helyén, mintegy 500 holdas területen rendezkednek be haltenyésztésre. Szeremlén 3 szövetkezet társult, hogy a Ferenc-csatorna mellett, egy arra alkalmas, 130 holdas területen közös halastavat építsen. /mti/

9.48 10.25

bb 32. szép jövedelemre számítanak a Körös vidéki ifjúsági szövetkezetek

vid ká/j szb ká 1961. szeptember 16.

a Körös vidékén 39 falusi ifjúsági szövetkezet működik, tagjai főleg kisállattenyésztéssel és zöldségtermesztéssel foglalkoznak. a fiatalok ez évben is nagy gonddal szervezték meg a munkát, egész nyáron rendszeresen kijártak dolgozni a rájuk bízott területre, szakszerűen gondozták a baromfit és a nyulakat. bevételeik is szorgalmas munkát tükröz: előreláthatólag 210.000 forint lesz az össz-jövedelmük. a pedagógusok akik megyeszerte szívesen segítik a szövetkezeti tanulóifjúságot, úgy vélik, hogy az ifjúsági szövetkezetekben végzett munka felér a legkomolyabb politechnikai oktatással, a fiatalok megismerik, megszeretik a termelészövetkezeti életet. /mti/

bb 33. almaszedés létra nélkül

vid ká/j szb ká 1961. szeptember 16.

a Duna-Tisza közti gyümölcsösökben megkezdődött a téli alma szedése. az idén termést hozott a fiatal telepítésű almások egy-része is, amelyeket már majd mindenütt alacsony törzsű fákból alakítottak ki. az állami gazdaságokban, 300 holdon, alig egy méter magasak a 3 éves törpe almafák, és ágaik dusan rakottak terméssel. a szüret nem okoz különösebb gondot, hiszen a gyümölcsöt létra nélkül is leszedhetik. a Duna-Tisza közti almatermés a szárazság ellenére jobb a vártnál. a Kunfehértói állami gazdaságban például termőfánként 100 kiló almát szednek le, a körülbelül 10-15 vagonnyi többlettermesre számítanak. /mti/

bb 34. a Borsod megyei pártbizottság vörös selyemzászlóval tüntette ki a nyári mezőgazdasági munkában legjobb eredményt elért járást, illetve gazdaságokat

vid ká/j szb ká 1961. szeptember 16.

a Borsod megyei pártbizottság a nagy nyári munkák idején legjobb eredményt elért járást, illetve gazdaságokat vörös selyemzászlóval tüntette ki. a járások közötti versenyben az encsi járás bizonyult a legjobbnak, ahol a 32 község már augusztus 15-re befejezte a cséplést, továbbá a tarlóhántást és a nyári mélyszántást. a vetőszántásnak eddig mintegy 50 százalékaival készültek el. vörös selyemzászlót kapott a taktaközi állami gazdaság is, továbbá a mérati gépállomás és a mezőkeresztesi aranykalász termelészövetkezet. az utóbbi közös gazdaság határidő előtt fejezte be a cséplést, s gabonaértékesítési tervét 426 mázsával teljesítette túl. a kitüntetések ünnepélyesen adták át a megye vezetői. /mti/

10.00 10.00

bb 28. 80 fillér egy állat napi takarmányozási költsége

vid ká/j vm bs

1961. szeptember 16.

Szolnok megye termelőszövetkezetei a nagyszabású állattenyésztési terv megvalósításának első részleteként elkészítették a törzskönyvezett üszők közös legelőjét. Szolnok határában, a Tisza mellett 1100 holdat jelöltek ki erre a célra, s a nagyterjedésű legelő vízellátására csörgedezett rendszerű öntözőberendezést létesítettek. Jövő évtől kezdve itt gyűjtik össze a megye termelőszövetkezeteinek 1500 törzskönyvezett üszőjét és 180 napig szakemberek felügyelete mellett legeltetik az állatokat. Az előzetes számítások szerint az öntözött legelőn egy-egy állat napi takarmányozási költsége mindössze 80 fillér lesz./mti/

bb 29. kétmillió baromfi egy járásból

vid ká/j vm bs

1961. szeptember 16.

A bácsalmási járásban 5 évre szóló baromfitenyésztési tervet dolgoztak ki a termelőszövetkezetek. E nagyszabású terv megvalósítására közös baromfitelepeket hoznak létre. 48, egyenként 8000 napocsiba elhelyezésére alkalmas baromfiól építést már megkezdtek. Többek között Mátételkén 5, bácsalmáson és Katymáron 4-4, Mélykúton pedig 6 ilyen ólat hoznak tető alá. A tervek szerint 1962-ben a járás termelőszövetkezetei 840.000 rántanivaló csirkét adnak közfogyasztásra, 1965-re pedig évente 2 millió baromfit nevelnek fel a bácsalmási járás termelőszövetkezetei./mti/

bb 31. új üvegház az aranyérmes szekfünek

vid ká/j vm bs

1961. szeptember 16.

A hódmezővásárhelyi kertészeti vállalat fehér, rózsaszín és piros szekfüi aranyérmet nyertek az erfurti nemzetközi kertészeti kiállításon. A díjnyertes virágokból ezentul még többet nevelhetnek: elkészült egy új, 1500 négyzetméter alapterületű hajtatóház, itt egy idényben mintegy 100.000 szál szekfüt szedhetnek le. A félmillió forintos beruházással épült, új korszerű üvegház lehetővé teszi, hogy kielégítsék a növekvő exportigényeket is./mti/

10.03

- 20 -

bb 35. Magyar szövetkezet és szovjet kolhoz verseny - szovjet tapasztalatok alapján korszerűsítik a szarvasmarha- és baromfitenyésztést a zsámbéki új élet tsz-ben

i ie szb ká

1961. szeptember 16.

Augusztus közepén termelőszövetkezeti tagok népes csoportja járt a Szovjetunióban. Tanulmányutjuk során ellátogattak a Kijev-területi Győzelem /Peremoga/ kolhozba is. A tapasztalatcsere során kiderült: a csoport egyik tagja, Pákozdi Imre, a zsámbéki új élet tsz elnöke, hasonló jellegű közös gazdaságot vezet, mint amilyen a „Győzelem”, mindkettő egy nagyváros - Budapest, illetve Kijev - ellátó övezetében fekszik; ennek megfelelő a profiljuk is: főként állattenyésztéssel, -elsősorban baromfineveléssel -, és kertészettel foglalkoznak. A magyar szövetkezet elnöke meghívta a szovjet kolhoz elnökét: látogasson el zsámbékra. A kolhozelnök a meghívást köszönéssel elfogadta, s javasolta, hogy a két gazdaság lépjen egymással versenyre.

A verseny alapja a száz hold szántóterületről előállított bruttó termelési érték. A zsámbékiek tavaly minden száz hold szántóról 40 mázsa búzát adtak el az államnak, az idén pedig már ötvenet; ebben egyébként nagy része van a szovjet szkorospelka-buzának is, amely 19.5 mázsa átlagtermést hozott. Még nagyobb mértékben hűvelik a húsertékesítést: száz holdanként a tavalyi 65 mázsáról csaknem száz mázsára. A 2800 holdas gazdaság az idén 370 sertést ad el az államnak, de ennél is jelentősebb a baromfitenyésztésük. Az idei értékesítésre tervezett 40.000 pecsenyecsibe helyett már a hatvanedik körül tartanak, s ezen kívül szerződést kötöttek 1200 pecsenyekacsára és 2000 pulykára. Gazdálkodásuk továbbfejlesztésében nagy segítséget jelentenek majd az elnök szovjetunió-beli tapasztalatai. A termelőszövetkezeti küldöttség meglátogatta a Moszkva melletti Gorkij 2 szovhoz is, ahol több mint 300.000 baromfit és 1100 szarvasmarhát tartanak, korszerű nagyüzemi viszonyok között. Rövidesen a zsámbéki termelőszövetkezetben is megvalósítják, amit itt Pákozdi Imre az egyik baromfi-istállóban látott: a takarmányt és a tojást gombnyomásra futószalag szállítja, s háromezer tojótyukot egyetlen „fehérköpenyes”, ember gondoz. Igen tanulságos módszert láttak a szovhoz egyik istállójában is, ahol 150 tehén évente átlagosan 4600 liter tejet ad. Itt „elektromos uton”, biztosítják az állatok téli vitamin-szükségletét: a villanyvezetéken időnként ultraibolya-sugárzó készüléket húznak el a tehének fölött. A Szovjetunióban járt elnökük javaslatára a zsámbéki új élet tsz-ben is elhatározták ennek az ötletes és hasznos módszernek a bevezetését. /mti/

10.10

10.35

- 21 -

bb 23. kiemelkedő eredményeket hozott a silókombájnosok versenye - már a szemre termelt kukorica szárát is silózzák az állami gazdaságokban

i so/gg vm ká

1961.szeptember 16.

az aszály okozta gyenge takarmánytermés pótlására az állami gazdaságokban az idén különös gonddal szervezték meg a silókukorica betakarítását. országosan versenyre keltek a silókombájnosokat kezelő traktorosok és éppúgy, mint a nyári munkák idején, a gabona betakarításában, most a silókukorica levágásában és feldolgozásában is kiemelkedő eredmények születtek az állami mezőgazdasági nagyüzemekben. a hódmezővásárhelyi állami gazdaságban Lászlai sándor 157 vagonra való silókukoricát végott le eddig. ez a mennyiség csaknem 2300 szarvas marha takarmányozásához elegendő. ugyanitt barna jános 152 vagon, s a Lajta-hansági állami gazdaságban régner józsef 146 vagon silót takarított be.

a silónak vetett kukoricát e hét végére a gödör-és ároksilókba rakják, de a munka nem áll meg. a szükséges takarmánymennyiség biztosítása érdekében ugyanis számos helyen a szokottnál korábban törlik le a kukoricát, a csőből a felesleges nedvességet a gabona és a komlószáritókban vonják ki, a még zöld szárát pedig besilózzák. a hőgyési állami gazdaságban például kétezer hold szemre termelt kukorica szárából készítenek értékes takarmányt ily módon.

az állami gazdasági silózó brigádok arra törekszenek, hogy a saját állatállományuk takarmányozásához szükséges mennyiségen felül is tároljanak silót segítséget nyújtva ezzel a környékbeli állattenyésztő termelőszövetkezeteknek./mt1/

10.15 10.40

- 22 -

bb 27. rekorderedmény a csatornaépítésben - új szervezési módszerrel naponta hat helyett harminc méter hosszú csatorna-szakaszt készítenek ózdon

i sb/gg vm vg

1961.szeptember 16.

a mélyépítési tervező vállalat szervezési osztályának mérnökei új építés-szervezési módszert dolgoztak ki. kezdeményezésükre az építésügyi minisztérium az ózdon épülő szennyvízgyűjtő csatornahálózat 840 méteres szakaszát kísérleti építkezésnek jelölte ki, hogy kipróbálják és ellenőrizzék az új módszert. az újszerű munka már megkezdődött és a kivitelezők, a borsod megyei mélyépítő vállalat dolgozói rekorderedményt értek el. anélkül, hogy a munkások vagy a gépek száma megváltozott volna, tehát csak az új módszer segítségével, most már hat helyett naponta 30 méter hosszú csatorna-szakaszt építenek.

a csatorna építkezéseket általában a pillanatnyi lehetőségek szerint irányítják az építésvezetők, s így sokszor naponta egy-két óra is kárba megy, mert gyakran várakozni kell a brigádoknak, vagy naponta többször változik feladatuk. az új szervezési módszer összehangolja és tervszerűbbé teszi az építkezést. a tervezők 20 technológiai folyamatra osztották fel a csatornaépítés munkáját és a munkaműveleteknek megfelelően szakosított brigádokat alakítottak, hogy e csoportok mindig azonos feladatot végezzenek. a feladatokat is úgy szabták meg, hogy a kisebb és a nagyobb létszámú brigádok egyformán harminc méter haladjanak előre naponta. a munkabeosztás annyira pontos, hogy a brigádoknak nem is szabad túlteljesíteni a napi előírányt, csak akkor, ha valamennyi munkacsoport arányosan növeli teljesítményét. az új módszer nagy előnye, hogy a munka meggyorsításával egyidejűleg jelentősen csökkenti az építési költségeket és növeli a dolgozók keresetét is.

az építés-szervezés új módszerét nemcsak a csatornák, az utak és a vasutak, hanem a lakóházak és más létesítmények építkezéseiben is jó eredménnyel hasznosíthatják. ezért az építésügyi minisztérium úgy tervezi, hogy a kísérletek tapasztalatai alapján a jövő évben már sok helyen, főleg az új lakótelepeken áttérnek a korszerű munkaszervezési módszerre./mt1/

10.22

- 23 -

10.25

10.25

bb 36. 37-ik heti Lotto tájékoztató

j szb vj

1961. szeptember 16.

a sportfogadási és Lotto igazgatóságra a 37-ik játékhetén 4.150.756 darab szelvény érkezett be, a szelvények között ötitalatos nyeresemény nem volt, négy találatot 50 darab szelvényen értek el, nyereseményük egyenként 62.261 forint, három találatot 3.858 darab szelvényen értek el, nyereseményük egyenként 403 forint, két találatot 105.365 darab szelvényen értek el, nyereseményük egyenként 14 forint 80 fillér. /mti/

-.-

bb 37. sok idénytermék érkezett a hétfői piacra

i n. j/j vm ká

1961. szeptember 16.

a nagyvásártelepre szombaton reggel 168 vagon és 115 tehergépkocsi áru érkezett. a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 40 vagon burgonya, 2 vagon vöröshagyma, 1 vagon fokhagyma, 6 vagon fejeskáposzta, 2 vagon kelkáposzta, 4 vagon sárgarépa, 4 vagon gyökérzöldség, 37 vagon zöld-és fehérpaprika, 30 vagon paradicsom, 6 vagon fűszerek, 2 vagon vegyes zöldség, 4 vagon görögdinnye, 9 vagon szilva, 3 vagon alma, 7 vagon szőlő, 4 vagon vegyes gyümölcs, 2 vagon őszibarack, 3 vagon tojás, 1 vagon vágottbaromfi és 1 vagon citrom.

szombaton nemcsak a nagyvásártelepre, hanem a kilencedik kerületi, hámán kató téri nagybani piacra is sok idénytermék érkezett. ide 48 környékbéli termelőszövetkezet szállított zöldborsókat, paradicsomot, levesbevaló zöldséget és egyéb terméket. megjött a főváros környékéről a zittai fajtájú, édes vöröshagyma is. az állami élelmiszerboltok szombaton a tisztított karfiolt különként 1.40-2.60, a tölténivaló zöldborsókat 2.20-3, a paradicsomot 1.40-1.80, a céklarépat 2, a zittai hagymát pedig 2.30-2.60 forintért árulták. /mti/

- . -

11.05 || . 30

- 24 -

KE

bb 38. az állított a flórida - hogyan keletkeznek a 300 kilométeres pörgési sebességű ciklonok

t t/ke vm vj

1961. szeptember 16.

napokon át cikkeztek a világ összes újságjai a carla rombozásairól dr. berkes zoltán, a földrajzi tudományok kandidátusa, az országos meteorológiai intézet osztályvezetője az ilyen pusztító erejű szélviharok rendszereiről, keletkezéséről és tulajdonságairól tájékoztatta a magyar távirati iroda munkatársát.

az ilyen úgynevezett trópusi ciklonok évente rendszeresen visszatérő jelenségei földünknek, főleg az északi félgömbön, annak is a 10. és 20. szélességi fok között. légsűrűbben augusztusban, szeptemberben és október elején robbannak ki, amikor a kontinensek felett már igen erősen felmelegedtek a légtömegek, a sarkvidéken viszont megkezdődött a lehülés és elindultak a hideg levegő tömegek az egyenlítő felé. a kétféle légtömegek a föld hőmérsékleti egyenlítője, a 10. szélességi fok táján csapnak össze és kialakítanak egy óriási - néha ezer kilométer átmérőjű és több kilométer magas - légörvényt-, amely mint valami gigászi bugó csiga hatalmas sebességgel pörögve a passzát szelek szárnyán elindul nyugat felé és nem egyszer akár ötezer kilométeres távolságra is eljut. pörgési sebessége eléri olykor az óránként 300 kilométert is, míg az egész örvény haladásának gyorsasága ennek legfeljebb tizedrésze. a ciklon tehát nem rohan, de a benne spirális mozgást végző légtömegek valóban a néhány évvel ezelőtti repülőgépek sebességével vágatnak csigavonal alakú utjukon, kegyetlenül pusztítva, rombolva mindent, ami eléjük kerül. fokozza a ciklonok pusztító hatását, hogy több deciméteres csapadéknak megfelelő páramennyiséget hoznak magukkal, s ahol „megcsapolódnak”, óriási árvizeket tudnak okozni.

ezeknek a trópusi ciklonoknak az északi félgömbön három fő keletkezési góczuk van. egyik fajtajuk a tájfun a kínai tenger, japán, tajvan, a filippin szigetek stb. tájékán keletkezik. a másik a bengáliai öböl ciklona, amelyről az egész csoport kapta a nevét, a harmadik pedig a nyugat-indiai szigetvilágban kuba, puerto rico, a mexikói öböl tájékán keletkezik. ezek a hurrikánok, amelyeknek a nevéből viszont a magyar orkán szó származik.

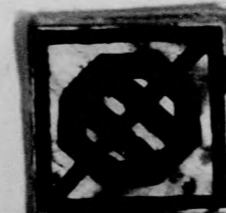
/folyt.köv./

11.38

11.50

- 25 -

KE

/bb 38. az aliztól.....1.folyt./vm

a carla már az idei harmadik hurrikán, a trópusi ciklonoknak ezt a csoportját ugyanis - szeszélyességükre való tekintettel - női neveket szokták megjelölni, minden évben újra kezdve az abc-t, az idei első hurrikán az alice nevet kapta, a második, a beáta velünk is kapcsolatba lépett, elhaló hullámai éppen pénteken, szeptember 15-én hajnalban érkeztek el hozzánk, de a kontinens feletti útjukon már csupán 55 kilométeres órasebességre szelidülve, a carla sorsát naponta nyomon követhetjük a lapokból. a diana az angol partok közelében mint valamilyen mérsékelt övi ciklon halt el, az esther viszont most miami felé közeledik, még háromezer kilométerre van tőle és kb négy nap múlva érkezik oda. a jelenlegi legfiatalabb hurrikán a flóra viszont már elérte anglia déli csücskét, hatalmas esőzést, erős déli szelet és nagy felmelegedést hozva magával, valószínű, hogy a következő napokban nálunk is éreztetni fogja hatását.

egyébként azonban hazánk területét ezek a trópusi ciklonok nem fenyegetik. létrejöttükhöz ugyanis sima, surlódásmentes tengerfelszín szükséges és ha ilyen körülmények között valahol ki is alakulnak, hozzánk már csak hatalmas szárazföldi területek végigszántása után a felszín egyenletlenségein, akadályain kifáradva, kifulladásra érkeznek el./mti/

- . -

bb 39. szombaton utnak indították az idei ötszázadik irányvonatot a salgótarjáni vasutasok

vid ki/te vm bs

1961.szeptember 16.

a salgótarjáni vasutasok az idén elsősorban arra törekedtek, hogy a csehszlovák szocialista köztársaságból romániába és bulgáriába irányított vasúti szerelvényeket közlekedtessék irányvonatként. a külső pályaudvar dolgozói szombaton indították utnak az idei ötszázadik irányvonatot, amely szolnokon és lökösházán át a román népköztársaságba vitt gépeket, gyári berendezéseket, kokszot és szenet csehszlovákiából. egy-egy ilyen nagytávolságú irányvonat 2.400-2.500 forint megtakarítást jelent a vasutnak./mti/

11.45

11.58

- 26 -

bb 40. a román bábosok angyalföldön

t v/tm szb bs

1961. szeptember 16.

a hazánkban vendégszereplő bukaresti tandarica bábszínház társulatának tagjai szombaton délelőtt ellátogattak a 13. kerületi kilián györgy uti iskolába. az angyalföldi iskolában - ahol évek óta bábjáték-szakkör működik, s amelynek tagjai tavaly a budapesti uttóró bábfesztiválon első helyen végeztek - a román vendégművészek és az iskola bábosai „tapasztalatcserét”, tartottak, majd a román bábosok műsort adtak a gyerekeknek. /mti/

- . -

bb 41. minden nehéz traktor két műszakban dolgozik az állami gazdaságokban - 130 ezer hold mélyszántást végeztek el eddig

i so/tr szb ká

1961. szeptember 16.

az állami gazdaságok traktorosai a szárazság, a nehéz munkakörülmények ellenére jobb eredményeket értek el a vetésszántásban és a mélyszántásban, mint a korábbi években. az őszi vetések alá a tervezett terület mintegy kétharmad részén, 255.000 holdon forgatták meg a talajt, s emellett 130.000 hold nyári, illetve kora-őszi mélyszántást végeztek. az agronómusok mindenütt szorgalmazzák ezt a munkát, az idei tapasztalatok ugyanis azt mutatják, hogy ahol őszi mélyszántásba került a kukorica, jóval kisebb az aszálykárról. főleg békés, csongrád, baranya és győr megyében szereztek kedvező tapasztalatokat e téren.

bár jelentős többletmunkát okoz, mindenütt legalább 30 centiméternyire, vagy ennél mélyebben forgatják meg a talajt, az agrotechnikai igényeknek megfelelően.

az állami gazdaságok minden nehéz traktora két műszakban dolgozik már és általánosan bevezetik a kettős műszakot a szántóterület megművelése mellett jelentős segítséget kívánnak nyújtani a termelőségvetkezetteknek is. /mti/

- . -

13.55

14.15

- 27 -

NR

bb 42. asszonyok a földeken - meghosszabbították az idény-napközi otthonok működési idejét - prémiumot, szabadnapot, s egyéb kedvezményeket kapnak a közös munkában résztvevő asszonyok

vid ö kz/ká vm bs

1961. szeptember 16.

sokéves országos tapasztalat szól amellett, hogy a legjobb eredményt mindig azok a szövetkezeti gazdaságok érik el, amelyek a legtöbb családtagot mozgósítják a közös munkára. az asszonyok lányok munkájának rendkívül nagy jelentőségét egyre több szövetkezetben ismerik fel. e közösségek a helyi adottságokra alapozott kedvezményekkel igyekeznek elősegíteni, hogy minél több asszony dolgozhasson rendszeresen. heves megyében, itt is elsősorban a szőlővidékeken, ahol a legtöbb kézi munkaerőre van szükség, az idén a szüret végéig nyitva tartják a nyári óvodákat. gyöngyös-tarjánban október 31-ig, egerben, nagytályán pedig december 31-ig működnek az idényóvodák. szolnok megyében a jászberényi kossuth termelőség szövetkezetben szombatra szabadnapot kapnak az asszonyok. munkájuk megkönnyítését szolgálja az is, hogy a városhoz legközelebb fekvő, legrövidebb idő alatt megközelíthető földeket jelölték ki számukra. kiterjesztették a premizálási rendszert is. eszerint azok az asszonyok, akik havonta legalább 20 munkanapot dolgoznak, az általuk művelt terület terven felüli termésének 70 százalékát jutalmul kapják meg. ezek az intézkedések igen kedvezően éreztetik hatásukat. 100 asszony dolgozik rendszeresen a gazdaság kertészetében, kukorica és cukorrépa földjein. ugyanebben a megyében a jászteleki tolbuhi termelőség szövetkezet mosógépet és más háztartási gépeket vásárolt, hogy könnyítse az asszonyok munkáját.

somogy megye egyik legnagyobb közös gazdaságában, a somogyszili petőfi termelőség szövetkezetben már a nyári növényápolás és betakarítás idején alaposan kivették a részüket a közös munkából az asszonyok. nagymérvű bekapcsolódásukat az tette lehetővé, hogy a szövetkezet három idény óvodát és bölcsődét nyitott, a hét végén pedig az egyébként is rendszeresen fizetett havi előleg felül, az egy hét alatt végzett munka alapján is előleget kaphattak az asszonyok. az őszi betakarításból is derékasan kiveszik a részüket. a szövetkezet vezetősége meghosszabbította a napközök működési idejét s így most is naponta több mint 300 asszony szorgoskodik a cukorrépa, a burgonya, a köztesborsó és a silókukorica betakarításánál. sok olyan asszony van a szövetkezetben, mint zsámoly jánosné, aki már eddig 280 munkaegységet szerzett, ami 40 forintos értékben számolva több mint 11.000 forintnak felel meg./mti/

14.05

11.-

- 28 -

bb 43. szántó györgy józsef attila díjas író bucsuztatása a farkasréti temetőben

t vt/hmé/m/sr

1961. szeptember 16.

hozártartozók, barátok, tisztelők vettek bucsut szombaton délután szántó györgy, józsef attila-díjas írótól a farkasréti temetőben. a hamvasztás előtti gyászszertartáson jelen volt dobozy imre, a magyar írók szövetségének főtitkára, köpeczi béla, a kiadói főigazgatóság főigazgatója, irodalmi életünk számos más neves képviselője.

a ravatalnál elsőként simon istván, kosstuh-díjas költő bucsuzott szántó györgytől, az írószövetség elnöksége és tagsága nevében. méltatta négy évtizedes munkásságát, fáradhatatlan alkotóképességét.

kovács miklós, a móra ferenc ifjúsági könyvkiadó irodalmi vezetője a könyvkiadók munkatársainak képviselőjében beszélt.

a barátok nevében török sándor és tamási áron bucsuzott szántó györgytől. /mti/

...-

bb 45. husz vagon levesport adott át a kereskedelemnek a szegedi paprikafeldolgozó vállalat

vid te vm ki

1961. szeptember 16.

a szegedi paprikafeldolgozó vállalat teljesítette a nyári időszakra előírt levesport gyártási tervét: eddig már husz vagon, alumíniumfóliába csomagolt gulyás-, hus-és zöldséglevesport adott át a kereskedelemnek.

/folyt.köv./

17.11

[Handwritten signature]

- 29 -

/bb 45. husz vagon....1.folyt./vm

a levesporon kívül több mint kétszáz vagon szárított hagyma, zöldség, gyümölcs és paradicsompehely is készült. így jól kihasználják a vállalat hatalmas szárítógépeit, s lényegében megszüntették a holtidényt.

a következő napokban már megkezdik a paprika feldolgozását.
/mti/

bb 44. időjárásjelentés

tm vm hk

1961.szeptember 16.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 16-án, szombaton 13 órakor:

a szép idő még fennmarad

az atlanti óceánról szárazföldünk nyugati partjaihoz érkezett viharciklonok hatására nyugat-európában és a skandináv félszigeten erősen felhős, többfelé esős az időjárás és erős, helyenként viharos-erejű déli, délnyugati szél fúj. felhős, esős, szeles az idő ukrajnában és belorussziában is. közép-európában és a földközi tenger vidékén még tart a gyengén felhős, száraz, csendesebb idő. hazánkban pénteken kisebb felhőátvonulások voltak. esőt csak sopronból jelentettek, mennyisége 2 milliméter volt. a napsütés időtartama 6-10 óra között váltakozott. a hőmérséklet napközben általában 25-28, az északi megyékben helyenként csak 23-24, délen, délkeleten 1-2 helyen viszont 29 fokig emelkedett. ma hajnalban általában 8-13, az ország keleti felében többhelyen 5-8 fokig hűlt le a levegő. az esti, éjszakai órákban országsszerte kiderült az ég. a derült idő ma reggel és kora délelőtt is folytatódott. a hőmérséklet 10 órakor 19-24 fok között váltakozott. budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 21.2 fok volt, a sokévi átlagnál 4.5 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter, mérsékeltén süllyedő irányzatú. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 21 fok.

várható időjárás vasárnap estig: kevés felhő, száraz idő. ma gyenge légáramlás, holnap megélénkülő déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-13, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 25-29 fok között. távolabbi kilátások: a jövő hét elején nyugati szél, hűvösebb idő esőkkel. a duna vízállása ma reggel: 186 centiméter./mti/

15.05

- 30 -

bb 47. a szovjetunióban végzett mezőgazdasági szakemberek találkozója szolnokon

vid ká/j vm hk

1961.szeptember 16.

a szolnok megyei pártbizottság mezőgazdasági osztálya és az msztb megyei elnöksége szombaton a tiszta parti városban rendezte meg a szovjetunióban végzett mezőgazdasági szakemberek találkozóját. a megye állami gazdaságaiban, termelőségvetkezetekben a párt és a tanácsi szerveknél dolgozó mintegy 25 szakember ez alkalommal számot adott arról, mennyiben sikerült az egyetemen tanultakat és a szovjet mezőgazdaság tapasztalatait hasznosítani a megye mezőgazdaságában. a beszámolókból kitűnt, hogy a mezőgazdasági nagyüzemekben igen nagy segítséget jelentenek a szovjet gépek és a kiváló termőképességű szovjet buzafajták. a szkoroszelka és a bezosztája nagy területeken 20 mázsán felüli termést hozott. a kedvező tapasztalatok alapján a termelőségvetkezetek ez év őszén 70.000 holdon teszik földbe az intenzív szovjet buzafajták magját.

a találkozó résztvevői, akik valamennyien kitűnően beszélnek az orosz nyelvet, elhatározták, hogy termelőségvetkezetükben, járásukban a szovjet mezőgazdasági technika terjesztői lesznek. a szaklapokból és a folyóiratokból lefordítják a szolnok megyében is jól alkalmazható, új eljárásokról közölt cikkeket, s azokat nagy nyilvánosság előtt ismertetik./mti/

bb.48. az indiai acélipar képviselői budapesten

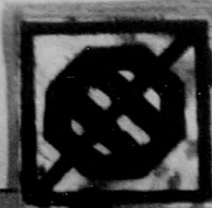
i sz vm ki

1961.szeptember 16.

a metalimpex külkereskedelmi vállalat meghívására, hivatalos látogatáson magyarországon tartózkodik a.n.banerjee az indiai köztársaság acélipari kormánybiztosa és swraj paul tekintélyes indiai üzletember. az indiai szakemberek tárgyalásokat folytattak a magyar külkereskedelmi szervekkel és megtekintették a dunai vasművet. a.n.banerjee-t és swraj paul-t szombaton fogadta karádi gyula a külkereskedelmi miniszter első helyettese, és ebédet adott az indiai vendégek tiszteletére./mti/

15.22

- 31 -

bb 46. újabb különleges bélyegek öregbítik az állami nyomda jó hírnevét - elkészült az arany- és ezüstnyomású bélyeg, most nyomják a nemzetközi kiállítás alkalmából megjelenő panorámasort

1 sz/sze/m/ki

1961. szeptember 16.

1871-ban az állami nyomda készítette az első hazánkban nyomott magyar bélyeget, s azóta sok szép bélyegsor teszi világszerte ismertté a magyar bélyegtervező művészek és nyomdászok munkáját. Időközben más nyomda is foglalkozott bélyegkészítéssel, de ezt a feladatot ismét kizárólag az állami nyomdára bízták, a nyomdában a művészeti és technológiai követelményeket jól összehangolják, hogy a viszonylag kis képeken a leghűségesebben megelevenítsék a magyar tájakat, a természetet, a virágokat, a madarakat, stb. ugyanakkor egyes bélyegsorokon emléket állítanak mártírjainknak, művészeinknek is. a technika fejlődése lehetőséget ad arra is, hogy esetleg híres magyar festmények reprodukciói megjelenjenek bélyegen.

az állami nyomda -, amelynek bélyegei tizenöt nemzetközi díjat nyertek, többek között a brüsszeli világkiállítás és a bonacossa nagydíjnak is birtokosai - a jövő héten budapesten megnyíló nemzetközi bélyegkiállításra is különleges kiadványokkal készül. már befejezték az európai viszonylatban is érdekességnek számító arany- és ezüstnyomású bélyegek nyomását. az arany- és az ezüstnyomás technológiáját a nyomdafestékgéppel együtt honosították meg. most nyomják a nemzetközi kiállítás alkalmából megjelenő négy fekvőalakú bélyegből álló ugynevezett panoráma-sort, amely a dunapartot ábrázolja a parlamenttel és a margit-hiddal együtt.

a budapesti nemzetközi bélyegkiállításon a magyar posta bemutatja a hazai bélyegkészítés fejlődését, s ezen keresztül az érdeklődők széleskörben megismerkedhetnek majd az állami nyomda munkájával. az állami nyomda régi, jólképzett munkásgárdával büszkélkedhet. dolgozóinak hatvan százaléka birtokosa az üzemi törzsgárda-jelvénynek. az idősebb szakmunkások sokrétű tudását jól kiegészíti a fiatalok lendülete, ebben a nyomdában ugyanis 260 huszonöt éven aluli dolgozó van, akik közül többen elvégezték a képzőművészeti gimnáziumot is. tizenöt szocialista brigád segít abban, hogy újabb szép bélyegek kiadásával öregbítsék az állami nyomda jó hírnevét. /mti/

-...-

- 32 -

15.33
16.30

bb 51. rendelkezés a négynél több gyermekes családok gyermekintézményi térítési díjának mérsékléséről

1 szf/hné vm ki

1961. szeptember 16.

a hivatalos lap szeptember 14-i száma közölte a gyermekintézményekkel kapcsolatban a tavasszal kiadott kormányhatározat módosítását. a munkaügyi minisztérium szociálpolitikai főosztálya a következő tájékoztatást fűzte a rendelkezéshez:

a gyermekintézményekről szóló, márciusban megjelent kormányhatározat úgy állapította meg a bölcsődékben, óvodákban és a napközi otthonokban elhelyezett gyermekekért fizetendő térítési díjat, hogy a kisjövedelmű, többgyermekes szülők kevesebbet fizeszenek, mint azok, akiknek kevesebb gyermekük és nagyobb jövedelmük van. a térítés mértékét feltüntető táblázat azonban négy gyermeknél zárult. az elmúlt hónapokban kiderült, hogy ez hátrányosan érinti azokat a szülőket, akiknek négynél több gyermekük van. a kormány méltányosnak találta, hogy a négynél több gyermekes családok térítési díját tovább mérsékelje, ezért most úgy módosította az eredeti határozatot, hogy négynél több gyermekes család esetén a térítési díjat annyiszor egy forinttal kell csökkenteni, amennyivel több a gyermekek száma négynél. a csökkentett térítési díj azonban gyermekeként és naponként 1 forintnál kisebb összeg nem lehet.

az új rendelkezést október 1-től kell alkalmazni. /mti/

- . . -

bb 52. ifjúsági eszpresszó-cukrászda nyílt kispesten

1 kf/kf vm ki

1961. szeptember 16.

a kispesti fiatalok régi kívánságát váltotta valóra a belvárosi üzemi vendéglátó vállalat: az ifju gárda művelődési ház épületében eszpresszó-cukrászdát létesített. a modern, szépen berendezett zenés, táncos szórakozóhelyet szombaton nyitották meg. /mti/

- . . -

15.40

16.30

- 33 -

Handwritten signature

bb 53. Stletes mlszaki megoldással elerte a legnagyobb teljesitmny az ajka 2. eromu - szombaton kilencvenhat megawottot tovabbitottak az orszagos energiarendszerbe

vid/te/m/ki

1961. szeptember 16.

a régi, 1. számú ajkai eromu mellé épített új, 2. számú eromücsarnokban két héttel ezelött kezdtek meg a harmadik gépegység bejártását. az áramtermelő egységet röviddel az indítás után rákapcsolták az országos energiahálózatra, de csak csökkentett, mintegy ötven százalékos teljesítménnyel tudták jártni. a három gépegység „foglalkoztatásához”, ugyanis pontosan négyszázötven tonna gőzre van szükség óránként, ebből azonban a kazánszerelések váratlan elhuzódása miatt csaknem száz tonna hiányozott. már-már úgy látszott, hogy a hiányzó kazán üzembeállításáig „pihentetni”, kell valamelyik gépegységet, amíg a kazánrészleg eléri a tervezők által előírt teljesítményt.

a meleg időjárás miatt több hazai ármafejlesztőben hűtővíz ellátási zavarok adódtak, némileg csökkent teljesítményük, s ez arra ösztökélte az ajkai szakembereket, hogy ideiglenes megoldást keressenek a harmadik gépegység teljes kihasználására. a vállalat mlszaki gárdája többmillió forintos gazdasági eredményt hozó újítást adott be, s ennek alkalmazásával szombatra sikerült a legnagyobb 32 megawattos teljesítményre „birni”, a 3-es gépegységet is. a régi eromüben elhelyezett kazánok teljesítményét növelték, s az ott nagyjavítás alatt levő turbína két kazánjának gőzét is az új eromübe vezették. a rekordidő alatt kiépített távvezetéken óránként több mint nyolvan tonna gőz jut el a 2-es számú eromübe, s ezt felhasználva, az eddigi teljesítményt husz megawattal növelték. az eromücsarnokban szombaton mindhárom gépegység teljes terheléssel dolgozott, s 76 helyett összesen 96 megawattos csúcsteljesítményt adtak az országos hálózatba. /mti/

bb 54. ünnepi tanévnyitó a liszt ferenc zeneművészeti főiskolán

t fe/tm/m/sr

1961. szeptember 16.

a liszt ferenc zeneművészeti főiskola dísztermében szombaton tartották az ünnepi tanévnyitót. résztvett a megnyitón kodály zoltán is. szabó ferenc, a zeneművészeti főiskola főigazgatója üdvözölte a megjelenteket, majd a főiskola 72 új hallgatója esküött. /mti/

- 34 -

15.45

16.30

KR

bb 57. megalakult a fejer megyei művelődési bizottság

vid fm/ke vm fm

1961. szeptember 16.

szombaton székesfehérvárott megalakult a fejer megyei kulturális élet irányítására hivatott megyei művelődési bizottság, amelynek elnöke lévai andrás, a megyei pártbizottság agit. prop. osztályának vezetője. /mti/

bb 56. nyugdíjas munkások klubja zalaegerszegen

vid fm/ke vm fm

1961. szeptember 16.

a szakszervezetek zalaegerszegi szakmaközi bizottsága szombaton baráti találkozóra hívta meg a város több mint száz, különféle szakmához tartozó nyugdíjasát és megalakították a nyugdíjas munkások klubját. a nyugdíjas munkások klubját a néhány hét múlva elkészülő munkásotthonban rendezik be, amelyben rádió, televízió, újságok és folyóiratok állnak az idős munkások rendelkezésére. /mti/

bb 50. a diplomáciai képviseltek vezetőinek látogatása a távozó és az új külügyminiszternél

k küm vm fm

1961. szeptember 16.

dr. sik endre távozó külügyminiszter nyugállományba vonulása és péter jános az új külügyminiszter kinevezése alkalmából szombaton együtt fogadta a budapesti diplomáciai képviseltek vezetőinek látogatását. a fogadáson jelen voltak: szarka károly és púja frigyos külügyminiszterhelyettesek, valamint radványi jános, a protokollosztály vezetője.

a külügyminisztérium vezetői a megjelent diplomatákkal szíves beszélgetést folytattak, akik búcsút vettek dr. sik endrétől és kifejezték jókívánságaikat péter jánosnak, az újonnan kinevezett külügyminiszternek. /mti/

- 35 -

16.05

16.30

KR

bb 49. jegyzőkönyvet irtak alá a magyar-román árucsereforgalom bővítéséről

1 sz/tr/m/ki

1961. szeptember 16.

a magyar népköztársaság és a román népköztársaság képviselői budapesten jegyzőkönyvet irtak alá az 1961. évi árucsereforgalom bővítéséről. a jegyzőkönyv értelmében az ez évre tervezett árucsereforgalom mintegy 13 százalékkal növekszik. a tárgyalások a kölcsönös megértés és segítség szellemében folytak. a küldöttségek megállapították, hogy az 1961. évi áruforgalom bővítésére további lehetőségek vannak. a jegyzőkönyvet a magyar népköztársaság külkereskedelmi minisztériuma részéről czimer j. gyula, főosztályvezető, a román népköztársaság kereskedelmi minisztériuma részéről stoian ion főosztályvezető helyettes írta alá.

/mti/

bb 55. orvostanácskozás szombathelye n

vid/fm/ke/m/fm

1961. szeptember 16.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete északnyugat-dunántúli szülész, és nőgyógyász szakcsoportja rendezésében szombaton kétnapos tudományos tanácskozás kezdődött szombathelyen, a tanácskozáson megvitatják a szülészeti és nőgyógyászat időszerű kérdéseit, eredményeit. /mti/

bb 60. kiosztották a kisz budapesti bizottsága színmű-pályázatának díjait

1 lv/gk/m/sr

1961. szeptember 16.

a kisz budapesti bizottsága tavasszal pályázatot hirdetett egyfelvonásos színművekre. a pályázat eredményét most hirdették ki. a bíráló bizottság úgy döntött, hogy az első díjat nem adja ki. második díjat - 3000 forintot - kapott cserhalmi imre és békés józsef, harmadik díjat - 2000-2000 forintot - gyárfás miklós és szakonyi károly.

/mti/

- 36 -

16.27
16.35

[Handwritten signature]

bb 58. ünnepségek sátoraljauhely fennállásának 700. évfordulója alkalmából

vid fm/ke-lm fm

1961. szeptember 16.

sátoraljauhely szombaton és vasárnap ünneplő fennállásának 700. évfordulóját. anonymus szerint a város elődje, a sátor-halma nevű település már a honfoglalás idején is lakott hely volt. a települést a tatárdulás elpusztította és az életben maradtak a város mai területére költöztek. innen származik az ujhely elnevezés. a gyorsan növekvő falut v. istván 700 évvel ezelőtt, 1261-ben mezővárosi kiváltságokkal ruházta fel.

a város lakói résztvettek a nemzeti függetlenségi küzdelmekben. támogatták a bocskai-féle felkelést, rákóczi szabadságharcát, és a városban robbant ki a hegyaljai felkelés. az 1848-as szabadságharc vezéralakjának, kossuth lajosnak pályája is innen indult el. a városnak jelentős munkásmozgalmi hagyományai is vannak. többek között sátoraljauhelyen alakult meg az 1919-es tanácsköztársaság első direktóriuma.

a csaknem 17.000 lakosu sátoraljauhelyen szombaton kezdődtek meg az ünnepségek. a város fennállásának 700. évfordulójáról ünnepi tanácsülésen emlékeztek meg. amelyen vékony sándor a végrehajtó bizottság elnökhelyettese mondott beszédet. az ülésen a városi népfrentbizottság javaslatára tíz utcát és középületet neveztek el népünk nagyjairól. ezután a tanács a 700 éves jubileumra alapított érdeméremmel tüntette ki a jól dolgozó tanácsstagokat és a társadalmi munkában élenjárókat.

délután két kiállítás nyílt. a fejlődéstörténeti kiállítás a város történetét, a fennmaradt kossuth-, rákóczi-, kazinczy és más emlékeket mutatja be, a képzőművészeti kiállítás pedig a hegyaljai festőművészek legjobb alkotásaiban gyönyörködhetnek a látogatók. /mti/

17.15

17.30

[Handwritten signature]

- 37 -

bb 62. egészségügyi téren is felszámolják a multat a forradalmi kubában - a kubai vöröskereszt képviselőinek sajtótájékoztatója

t hi/tr-lm sr

1961. szeptember 16.

a kubai vöröskereszt hazánkban tartózkodó küldöttségének tagjai szombaton találkoztak a magyar sajtó képviselőivel, s tájékoztatták őket a kubai vöröskereszt tevékenységéről, hazájuk egészségügyi viszonyairól, a forradalmi kormány a népegészségügy érdekében eddig tett, s a továbbiakban tervezett intézkedéseiről.

a delegációt vezető dr. gilberto cervantes nunez, a kubai vöröskereszt elnöke többi között elmondotta, hogy a forradalom győzelmét megelőzően e fontos szerepre hivatott szervezet is a kubai burzsoázia irányítása alatt állt, s tevékenysége főképpen a különböző nyomorenyhitő akciók lebonyolítására, a tehetősebbektől összegyűjtött könyöradományok szétosztására szorítkozott. a kubai vöröskereszt ma a forradalom céljainak megfelelően egyre szélesebb dolgozó tömegekre támaszkodva segíti az állami egészségügyi szolgálatot a népbetegségek leküzdésében, az egészségügyi kultúra emelésében.

a forradalom előtt 6.500 orvos élt az országban közülük négyezer a fővárosban működött, s bár a városi munkásság egészségügyi ellátása is szűkös volt, a parasztságra nézve még súlyosabb volt az orvos- és kórházhiány. az egészségügyileg fejlettebb országokban szinte teljesen veszélytelen gyermekbetegség, a bélhurut kubában súlyos népbetegségnek számított, s a csecsemő és gyermekhalálozások 50 százalékát okozta. a felnőttek körében a tifusz és a malária pusztított nagy arányokban. a gazdasági téren elért előrehaladással párhuzamosan a közegészségügy képe is lényegesen megváltozott kubában. vidéken 46 kórházat építettek, s a forradalom előtti 8 ezer helyett ma már 23.000 kórházi ágygal rendelkeznek országosan. a végzős orvosok egy évig falun kötelesek gyakorolni hivatásukat, ami a parasztság egészségügyi ellátásában lényeges javulást hozott. szervezeten előmozdítják az orvosképzést. a keleti zónában rövidesen új orvosgytemet állítanak fel, s így az eddigi 300-350 helyett százzal több végzett orvos hagyja el évente az egyetemet.

jelentős tényezőként szerepel az egészségügy fejlesztése kuba távlati terveiben is. 1965-ig például az orvosok számát 9 ezerre emelik, a mostani 3.800-as egészségügyi közepkádér-létszámot pedig 18 ezerre. egyébként most készült egy olyan törvény, amely az ország anyagi lehetőségeihez mérten további lényeges javulást eredményez majd az egészségügyi ellátásban, a továbbiakban pedig a teljesen ingyenes társadalombiztosítás bevezetését tervezik. /mt1/

17,20
17.16

- 38 -

bb 61. megtartotta első társulati ülését a veszprém megyei petőfi színház

vid/fm/ke/m/fm

1961. szeptember 16.

az ország legfiatalabb színháza, a veszprém megyei petőfi színház szombaton tartotta első társulati ülését a veszprém megyei tanács nagytermében. a város üzemeiből, intézményeiből meghívott vendégeken kívül résztvettek az ünnepi társulati ülésen az ország számos színházának képviselői is.

a megyei tanács végrehajtó bizottsága nevében baski sándor elnökhelyettes üdvözölte a társulat tagjait. megemlékezett a 130 évvel ezelőtt klsfaludy sandor kezdeményezésére balatonfüreden alapított első dunántúli kőszínházról és hangoztatta: legyenek a színészek a megye haladó színházi hagyományainak ápolói, továbbfejlesztői. kiss jános, a veszprém megyei pártbizottság osztályvezetője elmondotta, hogy veszprém megyében csaknem 400.000 ember várja a társulat szereplését.

szilágyi albert a színház igazgatója hangoztatta, hogy a petőfi színház veszprém megye kulturális életének további fellendítését kívánja szolgálni. a színházi előadásokon kívül gyakran tartanak majd baráti találkozókat, ankétokat, irodalmi esteket, közvetlen kapcsolatot alakítanak ki az öntevékeny együttesekkel: azt akarják, hogy veszprém megye dolgozói magukénak érezzék a színházat. bejelentette, hogy széleskörű bérletrendszert alakítanak ki, s különösen nagy gondot fordítanak az ifjúság izlésének, formálására, fejlesztésére. a színház műsortervéről elmondotta, hogy az első évadban nyolc darabot adnak elő. a színház, melynek 25 tagú színész gárdája van, október 13-án jókai kőszivü ember fia című drámájával nyitja kapuit. később bemutatják miller: pillantás a hidról című drámáját, és mesterházi: tizenegyedik parancsolat című színművét. a műsortervben egy mai tárgyú színmű és négy vígjáték szerepel.

a veszprém megyei petőfi színház épületének korszerűsítését néhány nap múlva befejezik. átalakították a színpadot, tökéletesítették a világítástechnikát.

a színház tagjai kényelmesen berendezett színészházat kaptak otthonként balatonalmádiban. a 37 szobás színészházba szombaton költöztek be a társulat tagjai. /mt1/

17.00

17.16

- 39 -

bb 64. meghalt nyitrai péter ny. rendőrőrnagy

j-lm sr

1961. szeptember 16.

nyitrai péter elvtárs, a budapesti karhatalmi forradalmi ezred ny. rendőrőrnagya, a magyar partizánszövetség tagja elhunyt. temetése 19-én délután 1/2 4 órakor lesz az újpesti temetőben./mti/

--

bb 65. Ülést tartott az országgyűlési képviselők pest megyei csoportja

i áe/gklm fm

1961. szeptember 16.

az országgyűlési képviselők pest megyei csoportja szombaton a megyei tanács székházában ülésezett. a képviselőket köből józsef, az országos tervhivatal főosztályvezetője tájékoztatta pest megye gazdasági fejlesztésének tervéről. galbiczek károly, az mszmp megyei bizottságának osztályvezetője a megyei ipari termelésének idei első félévi mérlegéről számolt be./mti/

--

bb 66. hivatalos nyereményjegyzék a Lotto 37. játékhetéről

sze-lm li

1961. szeptember 16.

a Lotto 37. játékhetére beérkezett 4,150,555 darab szelvény. öt találatos szelvény nem volt, négy találatot 50 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 62,258 forint 75 fillér. a háromtalálatos szelvények száma 3,841 darab, ezekre egyenként 405 forintot fizetnek, két találatot 105,415 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 14 forint 80 fillér./mti/

--

- 40 -

17.28

12.-

bb 67. gyűjtők kiállítása az egressy klubban

t hi/tm-lm sr

1961. szeptember 16.

a közlekedési klub gyűjtők-szakosztálya rendezésében ritka érdekességű kiállítás nyílt szombaton délután az egressy gábor művelődési klub termelében: a gyűjtési ágak érdekességei címen összeállított anyag bemutatja a közlekedési klub gyűjtő tagjai, valamint a hasonló szórakozást kedvelő klubtagok által beküldött különleges gyufacimkéket, változatos motivumokkal díszített papírszalvétákat színes levelezőlapokat, a világ minden részéből származó szállodacimkéket, hazai- és külföldi borotvapenge tasakokat. a kiállítás legérdekesebb része magyar sándor gyűjtő-szorgalmát dicséri: állatkert az asztalon című összeállításában a játékboltokban megtalálható valamennyi állatfigura szerepel. az állatkert kicsinyített berendezéseit felszerelését saját maga készítette el. a kiállítás szeptember 24-ig lesz nyitva, megtekinthető naponta délelőtti 10 órától este 7 óráig. a kiállítás tartamára a klub egyik helyiségét gyufacimke és szalvéta-árusítására rendezték be./mti/

--

bb 69. háromnapos országos bibliográfiai munkaértekezlet lesz gödöllőn

i ms/tm-lm sr

1961. szeptember 16.

a bibliográfiai munka jelentősége rendkívül megnövekedett mind a tudományos kutatás, mind az ipari és a mezőgazdasági termelés korszerűsítése, mind az általános művelődés és szakmai képzés szempontjából. a magyar bibliográfusok hétfőn a gödöllői agrártudományi egyetem épületében háromnapos országos bibliográfiai munkaértekezletre gyűlnek össze, hogy megbeszéljék a bibliográfiai-akkal kapcsolatos elvi- és gyakorlati teendőket. az értekezlet munkájár három munkabizottságban végzik. előreláthatlag körülbelül 250 könyvtáros, bibliográfus, tudós és szakember vesz részt a háromnapos munkaértekezleten, amelynek bevezető referátumát dr. csúry istván, a debreceni könyvtár igazgatója mondja./mti/

--

- 41 -

17.30

13.01

12.-

bb 68. harminc győr-sopron megyei termelőszövetkezet, két kutatóintézet mutatta be legszebb termékeit a nagycenki mezőgazdasági kiállításon

vid/sze/m/li

1961. szeptember 16.

a nagycenki széchenyi kastély parkjában három éve minden ősz elején megrendezik a soproni járás termelőszövetkezeinek mezőgazdasági kiállítását. az idei kétnapos kiállítást szombaton dr. katona lajos, a győr-sopron megyei tanács végrehajtó bizottságának elnöke nyitotta meg. a kiállításon 30 győr megyei tsz mutatta be termelvényeit. a kiállítás első napján több mint huszezen tekintették meg a hidegségi új élet tsz többszörösen díjat nyert zöldségféléit, a peresztegi szabadság tsz tavaszi árpáját, búzáját és cukorrépáját, amely a járás gazdasági közötti versenyben első díjat nyert.

nagy érdeklődés nyilvánult meg a megye két kutatóintézetének, a sopronhorpácsi és a fertődi kutatóintézet pavilonjai iránt. a sopronhorpácsi kutatóintézet 1950 óta 11 ízben nyerte el az élüzem címet és fennállása óta eddig husz államilag minősített növényfajtát állítottak elő. az általuk előállított növényeket ma már az ország szántóterületének 12 százalékán termesztik.

a kétnapos munkás-paraszt találkozó részvevői részére gazdag programot állított össze a kiállítás rendező bizottsága. több mint 200 tsz-vezető, elnök és agronómus részvételével mezőgazdasági ankétot tartanak, ezenkívül lovasbemutatók, gépi és öntözési bemutatók, divatbemutatók várják a kiállítás látogatóit.

a kétnapos találkozóra öt különvonat és autóbuszok szállítják a megye különböző részeiről a falusi dolgozókat.
/mti/

- 42 -

17.35

18.05

bb 59. az üveg művészete címmel kiállítás nyílt az iparművészeti muzeumban

t fe/tm/m/sr

1961. szeptember 16.

az iparművészeti muzeumban szombaton ünnepélyesen megnyitották az üveg művészete című kiállítást, amelyen megjelent szokup lajos építésügyi miniszterhelyettes, ott volt kulturális és művészeti életünk számos ismert személyisége, részt vett a budapesti diplomáciai képviselők több tagja is. dr. korach mór akadémikus, a szilikátipari tudományos egyesület elnöke, dr. dobrovits aladár, a történettudományok doktora megnyitójában elmondotta, - hogy az üveg művészete című kiállítás jelentőségét fokozza: első ízben rendezték hazánkban és képet ad ennek az ipar művészeti ágának nemcsak hazai, hanem külföldi eredményeiről, fejlődéséről is.
/mti/

bb 63. a hazafias népfront megyei elnökeinek, titkárainak tanácskozása

gk/m/li

1961. szeptember 16.

a hazafias népfront megyei és megyei jogú városi bizottságainak elnökei és titkárai pénteken és szombaton kétnapos tanácskozáson vettek részt a mozgalom székházában. az értekezlet második napján megjelent kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke, és a mozgalom több vezetője. ortutay gyula, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkára előadói beszédében a népfront-bizottságok soron következő feladatait ismertette. a beszámólót követő vitában kállai gyula a legfontosabb bel- és külpolitikai kérdésekről tájékoztatta a tanácskozás részvevőit. a vitában felszóltak kispéter istván fejér megyei, zsigmond lászló vas megyei, nagy antal komárom megyei bartha jános hajdu megyei, bencsik istván debreceni népfront-elnökök, kokas ferenc szabolcs megyei és hunyadi károly tolna megyei népfront-titkárok és barna pál, a szolnok megyei népfront-bizottság munkatársa
/mti/

bb 70. elutazott a szovjetunióba az első új aspiráns-csoport

i ms/hné/ m/sr

1961. szeptember 16.

az új tanévben 40 magyar aspiráns kezdi meg tanulmányait a szovjetunió tudományos intézményeiben. a magyar aspiránsok első csoportja már elutazott a szovjetunióba. /mti/

- 43 -

18.55
20.10

bb 71. az elnöki tanács kinevezte a magyar ensz küldöttséget

tm/m/l1

1961. szeptember 16.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa kinevezte a magyar népköztársaság küldöttségét az ensz közgyűlésének 16. ülészakára. a delegáció vezetője péter jános külügyminiszter, tagjai: mód péter, nagykövet, a magyar népköztársaság állandó képviselője az ensz-ben, katona jános nagykövet, külügyminisztériumi főosztályvezető, várkonyi péter külügyminisztériumi főosztályvezető és zádor tibor, a magyar népköztársaság washingtoni ügyvivője.
/mti/

bb 72. időjárásjelentés

tm-lm

1961. szeptember 16.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 16-án, szombaton 18 órakor:

vasárnap még tart a szép idő

várható időjárás vasárnap estig: kevés felhő, száraz idő. megélénkülő déli szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap 25-29 fok között.

távolabbi kilátások: a jövő hét elején nyugati szél, hűvösebb idő esőkkel. /mti/

bb 73. Lengyel szakszervezeti küldöttség érkezett budapestre

tr/m/l1

1961. szeptember 16.

eugénusz konka vezetésével hazánkba érkezett a lengyel közlekedési- és utügyi dolgozók szakszervezetének háromtagú küldöttsége. a lengyel vendégek felkeresik a testvéri magyar közlekedési üzemeket, tanulmányozzák a szakszervezet munkáját és megbeszéléseket folytatnak az üzemek szakszervezeti aktivistáival.
/mti/

bb 74. a derkóvits teremben megnyílt szilágyi ilona grafikus művész kiállítása

t s/sze/m/sr

1961. szeptember 16.

a derkóvits-teremben szombaton kiállítás nyílt szilágyi ilona grafikus művész munkáiból. a gyűjteményt abonyi arany művészettörténész ismertette a nagyszámu közönséggel, majd méltatta a husz évig emigrációban élt szilágyi ilona művészetét.
/mti/

19,33

20.10

R

44

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 61. /megtartotta első társulati ülését.../ harmadik bekezdésének alulról számított 5. sorában a mondatrész helyesen a következő:

október 13-án jókai a kőszívű ember fiai című regényéből készült drámával nyitja kapuit.
/mti/

bb 75. évadnyitó az újjáépített erkel színházban

t fe/gk/vl l1

1961. szeptember 16.

az újjáépített erkel színházban szombat este volt az évadnyitó. erkel ferenc: hunyadi lászló című operáját adták elő, amelyet komor vilmos vezényelt. /mti/

21.15

21.10

KR

-45-

VE'GE.

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém. utca 5-7. Telefon. 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h í r e k

1961. szeptember 17.

bb 1. időjárásjelentés

ke/vl li

1961. szeptember 17.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 17-én, vasárnap délben:

továbbra is meleg idő. nyugat-európa egyrészén, valamint közép- és dél-európában kevés felhős, meleg, száraz az idő. szombaton a hőmérséklet legmagasabb értéke sok helyen elérte a 30-32 fokot. európa többi részén esős, hűvös, szeles idő uralkodik. hazánkban szombaton kevés felhő volt. eső sehol sem esett. országszerte 9-11 órán keresztül sütött a nap. napközben a hőmérséklet 24-28 fokig emelkedett. hajnalban a levegő általában 8-13, de sopronban csak 15 fokig hűlt le. vasárnap tovább tartott országszerte a szép, nyárias idő. a hőmérséklet a dunántul nyugati felében már 10 órakor elérte a 25-26, máshol a 23-25 fokot. budapesten szombaton a hőmérséklet napi középértéke 18.9 fok volt, a sok évi átlagnál 2.4 fokkal magasabb.

vasárnap 12 órakor a hőmérséklet budapesten 26 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter, gyengén szélgyengülő irányzatú. a bálaton vizének hőmérséklete síófokon 20 fok.

várható időjárás hétfő estig: tovább tart a meleg, száraz idő. kevés felhő, mérsékelt, később élénk délkeleti, déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-14, legmagasabb nappali hőmérséklet hétfőn 26-30 fok között. /mti/

..

14.40
15.00

- 1 -

MIO